

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἔτησίᾳ δρχ. 2500, ἑξαμηνίᾳ δρχ. 1500.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 2.
Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 8.
Ἐξαμηνίᾳ ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσώφως: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», δόδος Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας». Τηλέφ. 55.536

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΟΥ 1945

ἐξαιρετικῶς, ἐπειδὴ ἀρχίζει τὸν Μάϊον, θὰ περιλάβῃ φυλλάδια, δωδεκάσέλιδα ἢ ὀκτασέλιδα, ὁκτὼ μόνον μηνῶν.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται δρχ. 3000 ἄδειος καὶ 6000 χρυσόδει. — Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδῶνυμον δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρχ. 200

Περίοδος Γ'. — Τόμος 1ος

Ἀθῆναι, 4 καὶ 11 Αὐγούστου 1945

Ἔτος 67ον — Ἀριθ. 14—15

Μυθιστόρημα ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

— Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Κανέναν; ρώτησα συγκινημένος ἀπὸ τὴν τόση ὀρφάνεια.

— Ὅχι, ἀπάντησε γυρίζοντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Εἶμαι καταμόναχος.

— Καὶ με ποῖον μένεις; ρώτησα δειλά.

— Μὲ τὸν κηδεμόνα μου. Ἀλλὰ δὲν τὸν ἀγαπῶ πολὺ. Ὅταν μεγαλώσω θὰ φύγω μὲ τὶς τριῆρεις ἢ θὰ καταταχθῶ στοὺς ὁπλίτες.

Περπατήσαμε γιὰ λίγη ὥρα δίχως νὰ μιλοῦμε. Φτάσαμε μπρὸς στὸ σπίτι τῆς Ἀγαρίστης.

— Θέλεις νὰ εἶμαι φίλος σου; εἶπα ἑξαφνα στὸ Θεαγέννη, κυριευμένος ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴ συμπάθεια γιὰ τὸ ἔρημο αὐτὸ παιδί, ποὺ εἶχε τόσο καλοῦς καὶ ἀνοιχτοὺς τρόπους.

— Μὲ μεγάλη μου χαρά, εἶπε δίνοντάς μου τὸ χέρι του. Καὶ σὺ μοῦ ἀρέσεις καὶ πιστεύω πῶς θὰ ταιριάζουμε.

Μὲ χαιρέτησε καὶ μ' ἄφησε μπρὸς τὴν πόρτα τῆς Ἀγαρίστης. Στάθηκα γιὰ λίγο καὶ τὸν κοίταξα καθὼς ἀπομακρυνόταν κι' ὕστερα μπήκα στὸ σπίτι γεμάτος χαρὰ ποὺ βρήκα ἕναν καλὸ φίλο.

Ἐτρεξα στὴν καμινούλα μου. Ἐπλυνά καθαρά τὰ χέρια καὶ τὸ πρόσωπο, χτενίστηκα, καθάρισα τὰ σανάλια μου γιὰ νὰ παρουσιασθῶ συγυρισμένος στὴν Ἀγαρίστη καὶ στὴ Γλυκέρα. Ὑστερα πέρασα στὴν ἐσωτερικὴ αὐ-

λή. Σὲ λίγο εἶδα τὴν Ἀγαρίστη νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ μαγειριό της γιὰ νὰ βγάλῃ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι. Πόσο γριὰ καὶ καμπουριασμένη μοῦ φά-

νηκε! Τ' ἀδύνατα χέρια της δυσκολεύονται νὰ σηκώσουν τὸν βαρὺ πῆ-
λινο ἀμφορέα.

Ἐτρεξα εὐθὺς κοντά της.

— Ἀφησε, καλὴ μητέρα, φώναξα. Δὲν μπορεῖς νὰ σηκώσης ὅλο αὐτὸ τὸ βάρος.

Καὶ παίρνοντας τὴ στάμνα ἀπὸ τὰ χέρια της τὴν κουβάλησα στὸ μαγειριό.

Ἡ χήρα εἶχε ἀπορήσει καὶ κατασυγκινηθεῖ μὲ τὴν περιποίησή μου αὐτήν.

— Θὰ ζήσης πολὺ, παιδί μου, γιατί τιμᾶς τὰ γερατειά, εἶπε. Μακάρι νὰ εἶχα ἕνα παιδί σὰν καὶ σένα.

Ἐμεινα κοντά της καὶ τὴ βοήθησα νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ τραπέζι. Ὅταν ἐτοιμάστηκαν ὅλα μοῦ εἶπε νὰ φωνάξω τὴ Γλυκέρα, ποὺ δούλευε στὸ ἐργαστήρι της. Ἐτρεξα ἐκεῖ καὶ μπήκα σιγά. Στὴν ἀρχὴ ἡ νεαρὴ γλύπτρια δὲν μὲ κατάλαβε. Ἰονατιστὴ μπροστὰ σ' ἕνα πέτρινο ἀγαλμα, ντυμένη μ' ἕνα χοντρὸ σκοῦρο ροῦχο κατάλληλο γιὰ τὴ δουλειά της, πόσο ἀδύνατη καὶ πόσο ἀσθενικὴ μοῦ φάνηκε ἡ καμμένη ἡ Γλυκέρα. Καταγινώταν νὰ χαράξῃ μὲ τὸ χέστρο τὴν οὐγία τοῦ χιτῶνα. Εἶχε βάψῃ τὸν χιτῶνα μὲ ἀχνὸ τριανταφυλλί χρῶμα, τὸ ἱμάτιο ποὺ εἶχε ἀφήσει ἄσπρο καὶ εἶχε ἀλείψῃ μόνον τὴν οὐγία μὲ χρυσὸ καὶ πράσινο καὶ τὸν ἀπομαεσιανὸ χιτωνίσκο ποὺ εἶχε γαλανόν. Ὅλα αὐτὰ τὰ χρώματα ἐναρμονίζονταν θαυμασίᾳ μετὰ τὸν.

Στάθηκα γιὰ λίγο καὶ τὴν κοίταξα καθὼς δούλευε. Ὑστερα ἔβηκα γιὰ νὰ τῆς δώσω νὰ καταλάβῃ πῶς ἤμουν ἐκεῖ.

— Γλυκέρα, εἶπα, ἡ για-

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Τὰ παιδιά τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ποὺ προορίζονται γιὰ τὸ ναυτικὸ στάδιο, προγυμνάζονται ἀπὸ μικρὰ σὲ εἰδικὰ πλοῖα, ὥστε ὅταν καλεῖται ἡ ἡλικία τους νὰ ἀνηρτηθῶν, ἢ νὰ εἰσελθῶν σὲ Ναυτικὴ Σχολή, γιὰ νὰ βγοῦν ἀξιωματικοὶ τοῦ πολεμικοῦ ἢ τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου, εἶναι κιόλα τέλειοι ναυτοπαιδῆς (μουῦσοι).

για σου μ' έστειλε να σε φωνάξω για τὸ τραπέζι.

— Ἀπὸ τώρα; ἔκανε ξαφνιασμένη.

Σηκώθηκε κι' ἔφτιαξε τὰ μαλλιά της μὲ μιὰ ἀργή κίνηση.

— Δὲν νόμιζα πὼς εἶναι τόσο ἀργά, πρόσθεσε.

— Δὲν πεινάς λοιπόν, Γλυκέρα;

— Ὁχι συχνά, ἀποκρίθηκε, κουνώντας τὸ κεφάλι της.

Πήγαμε μαζί στὴν Ἀγαρίστη καὶ μοιρασθήκαμε τὸ φτωχικὸ της φαγητό.

Τὴν ὥρα ποὺ τρώγαμε ἡ Γλυκέρα καὶ ἡ γιανιά της μὲ ρώτησαν πὼς τὰ πέρασα στὸ σχολεῖο. Τὸς διηγήθηκα ὅλα τὰ πρῶτὰ ἐπεισόδια, δίχως νὰ ξεχάσω ν' ἀναφέρω τὰ πειράγματα τοῦ Εὐφορίωνα γιὰ τὸν χιτῶνα μου.

Ἡ Γλυκέρα μὲ κοίταξε χαμογελώντας :

— Δὲν εἶναι πολὺ κακός, εἶπε, ἀλλὰ τὸν φορεῖς κάπως ἀσυνήθιστα γιὰ τὸν τύπο μας.

— Πὼς ἀσυνήθιστα; Δὲν βλέπω τὴ διαφορά.

— Ὁ, μικρὰ πράγματα. Νά, σήκωσέ τον ἔτσι. Κάνε τον νὰ φουσκώσῃ λίγο στὴ μέση. Νά, τώρα ἦρθε καλά. Κι' ὁ ἴδιος ὁ Εὐφορίων δὲν θὰ τοῦ βρῇ τίποτε.

— Καὶ τὸ ἱμάτιο; ρώτησα μὲ κάποια ἀνησυχία.

— Ἀ, γι' αὐτὸ χρειάζεται περισσύτερη τέχνη, εἶπε ἡ Γλυκέρα πονηρά. Ἐλκ νὰ σὲ μάθω νὰ τὸν ρίχνῃς στὴν πλάτη σου, ὅπως οἱ κομψευόμενοι μας.

— Γιὰ μιὰ καλλιτέχνησα σὰν καὶ σένα αὐτὸ εἶναι εὐκόλο, ἀποκρίθηκα κατευχαριστημένος.

Καὶ προσπάθησα νὰ κάνω τίς κινήσεις ποὺ ἐπιχείρησε νὰ μοῦ μάθῃ ἡ καλὴ Γλυκέρα, ἀλλὰ χωρὶς μεγάλη ἐπιτυχία. Τότε ἡ νέα, ἀφίνοντας τὸ συνηθισμένο της μελαγχολικὸ ὄψος :

— Ἐχουμε πανηγύρι σήμερα στὸ σπιτί μας, εἶπε. Ἀς εἶναι καλὰ ἡ μητέρα σου, ποὺ μᾶς ἔστειλε τόσο ὠραῖα πράγματα. Θὰ σοῦ ἐτοιμάσω τὸ δράδυ καὶ γλυκά, τῆς δικῆς μου τέχνης.

— Ἐρεῖς νὰ τὰ κάνῃς ὅπως ἡ μητέρα μου; τὴ ρώτησα ζωνχρά.

— Αὐτὸ ὅλ' τὸ ἴδιόν μου. Πήγαμε νὰ μοῦ φέρῃς ἀπὸ τὸ μεγάλο καλάθι τὸ σακκούλι μὲ τὸ ἀλεύρι. Ὑστερα δώσε μου τὸ δάξο μὲ τὸ μέλι. Ὑστερα πήγαμε στὴν ἀυλὴ νὰ ἰδῇς ἂν ἔκαναν οἱ κόττες αὐγά.

Ἐπρεξά χοροῦμενος καὶ σὲ λίγα λεπτὰ γύρισα φέρνοντας ἑπτὰ φρέσκα αὐγά.

Ἡ Γλυκέρα ἔκανε τὸ ἀλεύρι ἕνα ὠρό, ἀνοῖξε ἕνα λάκκο μέσ' στὴ μέση, ἔσπασε μὲ τέχνη τ' αὐγά, ὕστερα πρόσθεσε τὸ μέλι, χτύπησε τὸν πολτὸ, ἔβαλε σταφίδες, ὕστερα κοπανιστὰ μύδαλα ἀνακατεύοντας καὶ πλάθοντας μὲ τέχνη τὴ ζύμη της. Ὑστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ εἶχε τελειώσει. Βλέποντας ὅτι τὴν κοίταζα μ' ὀρθάνοιχτα μάτια, χωρὶς νὰ χάσω οὔτε τὸ παραμικρὸ ἀπὸ τὰ κινήματά της, μοῦ εἶπε γελώντας :

— Ἐπλυνά τὰ χέρια μου, μείνε ἡσυχος.

— Ὁ Γλυκέρα, δὲν εἶναι γι' αὐτὸ, μὰ ποτέ μου δὲν εἶδα τέτοια γλυκά. Φαίνεται πὼς θὰ εἶναι περίφημα!

— Δὲν πιστεύω νὰ τὰ θρῆς ἄσχημα. Δώσε μου σὲ παρακαλῶ αὐτὴ τὴ μαρμαρίνη κουπίτσα.

Τῆς τὴν ἔδωσα. Ἀνοῖξε τὸ ζυμὰρι της σὲ φύλλο καὶ ἀρχισε πατώντας τὴν κοῦπα ἀπάνω, στὸ ἀνοιγμένο φύλλο νὰ κόβῃ μικροὺς στερογυλοὺς δίσκους, ποὺ τοὺς ἔλειψε ὕστερα ἀπὸ πάνω μὲ αὐγὸ. Ἦμουν ἐνθουσιασμένος μ' αὐτὰ ποὺ ἔβλεπα. Μὰ ἔξαφνα ἡ πόρτα ἀνοῖξε ἀθόρυβα καὶ περπατώντας ἑλαφρὰ μπαίνει μέσα στὸ μαγειρετό, ἕνα ζῶο κατὰμαυρο μὲ μαλλιάρη καὶ στυλινὴ γούνα. Εἶχε στημένη τὴν οὐρά του ὀλόρθη καὶ μὲ περήφανο καὶ σοβαρὸ ὄψος κοίταζε κατὰ πάνω μὲ τὰ μάτια του ποὺ ἔμοιαζαν μὲ δυὸ ἀστραφτεροὺς χρυσοὺς βόλους.

Ἦρθε καὶ τρίφτηκε στὰ φουστάνια τοῦ κοριτοῦ διγάζοντας ἕνα γλυκύτατο καὶ παραπονώριχο νιαούρισμα, ποὺ ἐρχόταν σὲ τόση ἀντίθεση μὲ τὴ σκυθρωπὴ ἐμφάνισή του.

— Ὁ Γλυκέρα! φώναξα μ' ἀπορία, τί εἶδους ζῶο εἶναι τοῦτο;

— Πὼς; δὲν τὸ ξέρεις; Γάτος εἶναι! φώναξε χαμογελώντας ἡ νεαρὴ γλύπτρια.

— Ὁ τί ὥραϊο ποὺ εἶναι! Ποτέ μου δὲν τὸ εἶχα ξαναῖδε. Καὶ ἀπὸ ποῦ τὸ ἔχεις;

— Ὁ πατέρας μου ὁ Θεαρίων τὸ ἔφερε στὴ μητέρα μου ὅταν ἔκανε ἕνα ταξίδι στὴν Αἴγυπτο. Δὲν εἶναι πολὺ ὁμορφο; Κύταξε τὰ χρυσὰ του μάτια. Δὲν μοιάζει σὰν νὰ μᾶς καταλαβαίνει; Ὁ ἔλεγα κάτι παραπάνω μοιάζει σὰν νὰ μᾶς κρίνει, αὐτὸς ὁ ὠραῖος Μελάνιος.

Μὰ νὰ ποῦ ὁ γάτος ἔξαφνα μ' ἕνα χαριτωμένο πήδημα βρῖσκεται ἀνεβάσμενος στὴ μέση τοῦ τραπέζιου· περπατεῖ ἑλαφρὰ ἀνάμεσα στὰ γλυκίσματα καὶ γαντζώνει μὲ τὰ νύχια του τὸ μεγαλύτερο κομμάτι ἀπὸ τὰ μελόπηκτα τῆς Γλυκέρας.

— Ὁ, κατέβασέ τον! πάρε τον! φώναξε γελώντας ἡ Γλυκέρα. Μὲ τὰ χέρια της ἀλειμένα μὲ ζυμὰρι προσπαθοῦσε νὰ διώξῃ τὸ γάτο μὲ τὸ ἀλευρωμένο καὶ κάτασπρο χέρι της· μὰ ὁ Μελάνιος ἐπῆρε φαίνεται τὸ κίνημα τῆς κυρᾶς τοῦ σὰν πρόσκληση γιὰ χάδι καὶ ἀρχισε νὰ τρίβετὰ ἀπάνω στὰ χέρια της, ἀκουμπώντας παιχνιδιάρικα τὸ κεφάλι του στὸ μπράτσο της καὶ ρουθουνίζοντας σιγανὰ μὲ τρόπο ποὺ μοῦ θυμίζε τὸν ἀργαλεὺ τῆς μητέρας μου.

— Ὁ τὰ γλυκά μου! φώναξε ἡ Γλυκέρα. Διῶξε τον, πάρε τον λοιπόν, Πρόα! Δὲν πιστεύω νὰ τὸν φοβάσαι!

— Ὁ! φώναξα θυμωμένος καὶ ἀρπαξά τον γάτο γιὰ νὰ τὸν πιθώσω κατὰ γῆς. Μὰ ἡ χειρονομία μου αὐτὴ δὲν ἦταν φαίνεται τοῦ γούστου του, τόσο μάλλον ποὺ τὸν εἶχα σφίξει κάπως περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε. Τεντώθηκε καὶ γαντζώνοντας ἐπάνω στὰ χέρια μου νύχια γυριστὰ ποὺ δὲν τὰ ὑποψιάζομαι κάτω ἀπὸ τὰ βελούδινα πόδια του, ἐπήδησε μ' ἕνα τίναγμα στὸν ὦμο μου καὶ ἀπ' ἐκεῖ χάμω, ὅχι χωρὶς ν' ἀφήσῃ στὸ λαιμὸ μου τὰ σημάδια ἀπὸ τὸ περασμά του.

— Τί νύχια! ἔκανα τρίβοντας τὸ σβέρο μου.

— Πραγματικά, ξέρεῖς νὰ ὑπερασπίζεσαι τὸν ἑαυτὸ σου. Μὰ κατὰ τ' ἄλλα εἶναι καλὸς γάτος. Δὲν θὰ σὲ πειράξῃ ἂν δὲν τοῦ κάνεις κακό.

— Ὁ μὴ φοβάσαι, ἀγαπῶ ὅλα τὰ ζῶα. Μὰ γιὰ κοίταξε, Γλυκέρα, τὰ νύχια του φαίνονται ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ γλυκό.

— Γιατί τὸ διάλεξε νὰ τὸ φάῃ. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΡΑΜΠΑΛΕΣ

Φτιάξαμε τραμπάλες ἀπὸψε πάνω στὸ ἀλωνισμένο χωράφι μὲ τὰ στρίποδα καὶ τὰ σανίδια τῶν υπαίθριων κρεβατιῶν μας. Χωρίζομαστε σὲ ζευγάρια. Ἀρχίζει τὸ πρῶτο ζευγάρι, ἡ Τέτα μὲ τὸ Ρούλη, νὰ ζυγίζεται!

Τράμπα, τραμπαλίζομαι
πέφτω καὶ τσακίζομαι...

(Κακομελέτα κι' ἔρχεται). Πέφτει καὶ τσακίζεται σ' ἀλήθεια ὁ Ρούλης, ἡ Τέτα στοαμπουλίζει τὸ πόδι της. Πὼς νὰ γίνῃ; Εἶναι πιὸ βαρεῖα ἡ Τέτα ἀπὸ κεῖνον, νὰ τραβήξουμε περισσότερο ἀπὸ τὴ μεριά του τὴ σανίδα. Γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια ὁ Νανούλης ξαπλώνεται ἀνάσκελα στὴ μέση τῆς σανίδας, πάνω ἀπὸ τὸ στρίποδο

ποῦ τὴ βαστάζει. Καὶ τὸ ζύγισμα ξαναορίζεται. Ἀκόμα ὅμως γκρινιάζουν οἱ «τσακισμένοι».

— Καταγδόθηκα πάνω στὰ καλάμια!

— Τὰ χέρια μου βγάζουνε ἀφροὺς!

Σὰ νὰ μὴν τοὺς φτάνουν οἱ πόνοι ἔχουνε καὶ τίς φωνὲς τῆς μαμᾶς:

— Δὲν πᾶτε νὰ κοιμηθῇτε ποὺ σηκώνετε τὴ γειτονιά στὸ πόδι...

Ἡ Ντουντοῦ ποὺ εἶναι... θεατῆς ὥσπου νάρθῃ ἡ σειρά της, χιουμορίζει:

— Καλὲ ποιά γειτονιά; Ὁ κοντινότερος γείτονας βρίσκεται ὁ ἕνα τέταρο δρόμο ἀπὸ δῶ. Στὸν Πειραιά μᾶς μεταφέρατε; Μὴ καὶ διὰ ἰδρώσουμε...

— Δὲν ὑπάρχει φόβος, «κινούμενο ψυγεῖο». Ἐχουμε μισὴ ὥρα ποὺ τουρτουρίζουμε ἀπὸ τ' ἀστεῖα σου. Ἡ Γιάννα ποὺ πολεμάει νὰ βάλῃ τὸ σκῦλο νὰ τραγουδήσῃ, βγάζοντας καὶ ἀπαίσιες κορώνες ποὺ δὲν παραλλάζουν ἀπὸ γαυγίσματα, γαυγίζει σ' ἀλήθεια τώρα γιὰ νὰ μᾶς πῇ πὼς ἦρθε ἡ ἀράδα της. Τῆς φαίνεται ὅμως πὼς ἡ σανίδα θὰ στέκῃ καλύτερα γυρισμένη ἀλλιώτικα. Τὴ γυρίζει μὰ... πασαλείβεται μαρμελάδες, γιατί ὁ Σταυρὸς τὴν εἶχε κάνει τραπέζι τ' ἀπόγεμα κι' ἄλειβε κεῖ πάνω τίς φέτες του. Τώρα νιαουρίζει:

— Κολλῶ, κολλῶ ὀλόκληρη!

— Ἐμπα μέσα στὴ στέρνα νὰ μπανιαριστῇς, νὰ σοῦ περάσουν καὶ τὰ νεῦρα...

— Καὶ νὰ μείνῃ ἡ τραμπάλα ἄδεια νὰ κουνιθῶ ἐγώ...

Μὰ ἡ Γιάννα προτιμᾷ νὰ μείνῃ μὲ τὰ μέλια.

Ἀπάνω - κάτω, ἀπάνω - κάτω. Τί ὥραϊα ἡ τραμπάλα μέσα στὸ φρεσκοαλωνισμένο χωράφι ποὺ μυρίζει σανό!

Τράμπα - τραμπαλίζομαι
καὶ πιά δὲν θαλίζομαι!...

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ-ΚΩΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

ΔΙΠΤΥΧΑ

Σειρὰ Γ'

4

Σπαταλεμένη ἡλιοφωλιά
σὲ χρυσοθάλασσα ἀπὸ στάχυ
Καὶ μὲς στὸν κόμπο ἡ κοπελιά
ἔχει νοτίσει ἀπὸ τ' ἀμάχι.

Μ' ἀγὶ ποδὶν' ἐκεῖν' ἡ ἐποχή,
κάνεις πιά φέτο δὲν θερίζει
καὶ τοῦ χινόπωρου ἡ βοοχὴ
σταυροὺς ποὺ φύτρωσαν ποτίζει!..

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΑΘΗΝΑ-Τ.ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΙΣΡΑΗΛ

Ἀγαπητοί, μου,

ΟΤΕ λοιπόν δὲν θὰ τελειώσουν τὰ βάρβαρα τοῦ Θεοῦ, ποὺ σταύρωσαν τὸν Μονογενῆ Του. Τὸ λέει καὶ τὸ Εὐαγγέλιο: «Τὸ αἷμα Του ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν». Καὶ τὸ αἷμα τοῦ Σταυρωμένου δὲν ἀφίνει σὲ χλωρὸ κλαδί τοὺς σταυρωτῆδες καὶ τοὺς ἀπογόνους τους, ἀπὸ τότε ὡς σήμερα: καταραμένοι! Εἶναι ἀλήθεια, πὼς μ' αὐτὴ τὴν ἰδέα οἱ οἱ Χριστιανοὶ ὅλων τῶν αἰώνων μισοῦσαν καὶ μάχονταν τοὺς Ἑβραίους, κι' αὐτὸ, τὸ λαϊκὸ νὰ ποῦμε, αἰσθηματικὰ ἐκμεταλλεύονταν ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν ἄλλους λόγους νὰ εἶναι ἀντισημίτες, λόγους πολιτικούς, οἰκονομικούς, φυλετικούς καὶ καθεξῆς. Καὶ καθὼς εἶπαμε τὸ αἰσθηματικὸν τὸ ἔχουν ἀκόμα πολλοί. Ἀλλὰ εἶναι τόσο παράλογο, τόσο ἄδικο, τόσο ἀντιχριστιανικό! Ἐρχοῦν λοιπὸν αὐτοὶ οἱ Χριστιανοὶ πὼς ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ἀπὸ τὸ σταυρὸ Του, εἶπε:

«ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδας τί ποιούσι;» κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς συγχώρησε τοὺς σταυρωτῆς Του, πὼς οἱ ὁπαδοὶ Του ἐπιμένουν ἀκόμα νὰ τοὺς θεωροῦν καταραμένους, νὰ τοὺς καταδιώκουν ἢ νὰ ἐπιδιοικιμάζουν τοὺς διωγμένους;... Δὲν μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω. Τὸ δικό μου αἰσθηματικὸν εἶναι μὲ τὴν πρώτην φορά, θυμοῦμαι, ποὺ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου διωγμὸ Ἑβραίων—ἦμουν, τότε παιδί, στὴν Ζάκυνθο—συμπάθησα τοὺς δυστυχισμένους αὐτοὺς ἀνθρώπους ποὺ ὑπόφεραν τὰ πάνδεινα χωρὶς νάχουν κάνει κανένα κακό. Ἡ συμπάθειά μου αὐτὴ διατηρεῖται ἀπὸ τότε καὶ μεγαλώνει. Συμπάθω τοὺς Ἑβραίους ποὺ καταδιώχθηκαν καὶ μαρτύρησαν ὅσο κανένας ἄλλος λαὸς στὸν κόσμον, κι' ἀκόμα ἐκτιμῶ καὶ θαυμάζω τὸν μέγαν αὐτὸν Ἰσραὴλ, ἕναν ἀπὸ τοὺς δυὸ μεγαλύτερους λαοὺς ποὺ φάνηκαν στὸν κόσμον—ὁ ἄλλος εἶναι οἱ Ἕλληνες—καὶ ποὺ τόσο τοῦ χρωστάει ἡ Ἀνθρωπότης κι' ὁ Πολιτισμὸς της—Φιλοσοφία, Ἐπιστήμη, Τέχνη—ἀπὸ τὸν ἑβραῖο Μωϋσῆ ὡς τὸν ἑβραῖο Ἀϊνστάιν.

Εἶται κι' ὁ δύστηνος Σάβλων, στὸν «Ἐμπορὸ τῆς Βενετίας» τοῦ Σαίξπηρ, δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τὸν ἄδικο κατατρεγμὸ τῆς φυλῆς του ἀπ' ὅλες τίς ἄλλες φυλές, οὔτε τί διαφορά ἔχει Χριστιανὸς ἀπὸ Ἑβραῖο, ἀφοῦ κι' οἱ δυὸ εἶναι ἄνθρωποι. «Δὲν ζεσταίνεμαστε, λέει, μὲ τὰ ἴδια καλοκαίρια; δὲν κρυώνουμε μὲ

τούς ίδιους χειμῶνες; δὲν ἀρρωσταίνουμε μὲ τίς ίδιες ἀρρώστειες καὶ δὲν γιαιτρευόμαστε μὲ τὰ ίδια γιαιτρικά; Ἄν μὲ γαργαλέψης, δὲν θὰ γελάσω; ἂν μὲ τρυπήσης, δὲν θὰ πονέσω; κι' ἂν μὲ προσβάλῃς, δὲν θὰ ἐκδικηθῶ; Κι' μ' ὅλο του τὸ δίκιο, ὁ Σάβλων γυρεύει νὰ ἐκδικηθῇ, πληρώνοντας τὸ μῖσος μὲ μῖσος, τὸ κακὸ μὲ τὸ κακὸ. Δὲν τὸ κατρωθῶνε ὅμως, ὅπως κανένας Ἑβραῖος δὲν τὸ κατρωθῶνε ὡς σήμερα. Οἱ ἐχθροὶ τοὺς εἶναι πάντα περισσότεροι, δυνατώτεροι καὶ τοὺς νικοῦν. Τὸν παλὶδ καὶ οἱ Ρῶσοι, προχτὲς οἱ Γερμανοί, σήμερα οἱ Ἀραβες. Ἄν μαλακώσαν πιά οἱ Χριστιανοί, δὲν μαλακώνουν τώρα οἱ Μουσουλμάνοι. Πιθανότατα, τὸ δνείρο τῶν Σιωνιστῶν θὰ μείνῃ καὶ πάλι δνείρο, καὶ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ δὲν θ' ἀποκτήσῃ ποτὲ τὴν παλιά του πατρίδα. Ἄς μὴ πιστεύουμε τοῦλάχιστο πὼς αὐτὸ δὲν γίνεται, ἐπειδὴ εἶναι τάχα «κατὰ-ραμένος»...

ΦΑΙΔΩΝ

ΟΤΑΝ ΠΡΩΤΟΓΙΝΑ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος)

Καλὰ νὰ πάθω, Γιατί νὰ τὴν πουλήσω πέρυσι σ' ἄλλο παιδί, στὰ Γιάννινα, χωρὶς νὰ θυμηθῶ τὸ σοφὸ λατινικὸ λόγιον Nihil parvum est in litteris; Τὴν πούλησα, γιὰ νὰ μὴ πονέσω ν' ἀγοράσω τὴν Attala. Καὶ τώρα ὁρίστε, κ. Chateaubriand, ἐξυπηρετήστε με, βγάλτε με ἀσπροπρόσωπο!

Μὰ τὰ ἐμπόδια δὲν πρέπει νὰ μᾶς σταματοῦν στὴν πραγμάτωσιν τῶν μεγάλων ἀπαφάσεων. Καὶ γεμάτος, θάρρος, ρίχτηκα στὸν κατριοτισμὸ τοῦ μαθήματος. Σκέφτηκα λοιπόν: Ὅλων τῶν τάξεων τὰ παιδιά ἔχουν μεσάνυχτα ἀπὸ Γαλλικά. Ὡστε θὰ γίνῃ συνδιδασκαλία. Καὶ θ' ἀρχίσουμε ἀπὸ τὸ ἀλφάβητο καὶ μικρὲς προτασοῦλες. Ὅ,τι εἶναι νὰ διαβάσουν στὸ σπῖτι, θὰ τὸ γράψω στὸν πίνακα καὶ τὰ παιδιά θὰ τὸ ἀντιγράψουν στὰ τετράδια. Ἄς καταγράψουμε λοιπόν τὸ ἀλφάβητο πρῶτα. Κι' ἀρχίζω. Ἦξερα πὼς τὰ γράμματα ἦταν 25. Μὰ στὸ χαρτί πού ἔγραψα βγήκανε 19. Εἰχνῶ δηλαδὴ ἔξι γράμματα, ὅχι λίγα βέβαια! Τὸ ἴδιο δὲν εἶχα πάθει καὶ μετὰ τὸ ἐλληνικὸ ἀλφάβητο, ὅταν σ' ἔνα δι-ἀλειμμα μὲ προκαλέσει ἕνας συμ-μαθητὴς μου πέρυσι νὰ τὸ πῶ; Ἀνακάτενα τὴν σειρά τῶν γραμμάτων, δὲν ἤξερα δηλ. τὸ ἐλληνικὸ ἀλφάβητο καὶ μ' ὅλους τοὺς

ὠραίους βαθμοὺς πού μου βαζε ὁ κ. γυμνασιάρχης. Νὰ παίρνης τοὺς μεγαλύτερους βαθμούς, εἶχα. σκεφτεῖ τότε, στὸν Ἀλάντα καὶ στὰ Πρωταγόρα, καὶ νὰ μὴ ξέρης τὴν καθιερωμένη σειρά τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφάβητου, αὐτὸ εἶναι ἔξωφρενικὸ! Καὶ συμβουλευτήκε τότε ἕνα ἀλφάβητάρι τῆς Ἀ' δημοτικοῦ ὁ ἀριστοῦχος στὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀρχαιομάθειά του.

Μὰ ἄς συνέβαινε ἐπὶ τέλους τὸ ἴδιο καὶ στὰ Γαλλικά μου! Ἄς ἤξερα τὸ ἀλφάβητο τὸ γαλλικὸ ἔστω καὶ ἀνακατωτά! Μὰ ἐδῶ δὲν ἦταν τὸ ἴδιο, μοῦ λείπανε ἀπὸ τὸ λογαριασμὸ ἔξι δλόκληρα γράμματα. Τὶ τὸν ἤθελα τὸ Chateaubriand καὶ τὸ Daudet; Ἀχ! νὰ χα ἕνα ἀλφάβητάρι, ἄς ἦταν καὶ μικρό, ἄς ἦταν δυὸ φύλλα μόνάχα! Φτάνει νὰ εἶχε τὰ 25 γράμματα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφάβητου!

Ὁ θεὸς ὅμως δὲν εἶχε ἀποφασίσει νὰ μὲ καταστρέψῃ. Μέσα στὴν ἀπελπισία μου θυμῆθηκα πὼς τὸ Γαλλο-Ἑλληνικὸ Λεξικὸν μου θὰ μ' ἔβγαζε ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο. Ἐκεῖ θὰ βρῶκα ὅ,τι ζητοῦσα: Ὅλοκληρο τὸ γαλλικὸ ἀλφάβητο καὶ μάλιστα στὴ σειρά του. Δόξα νάχῃ ὁ Θεός, πού φωτίζει τὰ πλάσματα του στίς κρισιμώτερες στιγμὲς τῆς ζωῆς τους. Ἀντέγραψα τὸ ἀλφάβητο, ἔφτιαξα καὶ μερικὲς φρασσοῦλες καὶ τὸ μάθημα ἦταν ἔτοιμο.

Κ' ὕστερα, μὲ τὰ νεῦρα μου ἡρεμισμένα στὴν ἐντέλεια, κοιμήθηκα τὸν ὕπνο τοῦ ἀνθρώπου πού ἐξετέλεσε τὸ καθήκον του καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ κατακτήσῃ τὴ δόξα, τέλεια βέβαιος πὼς θὰ θριαμβεύσῃ.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ἔγινε σ' ἐκεῖνο τὸ χωριὸ ἡ ριζοσπαστικὴ μεταρρύθμιση στὴν ἐκπαίδευση ἀπ' ὅσες ἔχουνε γίνεῖ ἴσαμε τώρα στὸν κόσμον. Γιὰ νὰ ριζώσουν τὰ Γαλλικά στὸ μυαλὸ τῶν μαθητῶν, δὲν ἔγινε κανένα ἄλλο μάθημα. Ὅλο τὸ πρωινὸ τὸ ἀφιερῶσαμε στὰ Γαλλικά. Καὶ μὲ πόση χαρὰ δεχτήκανε τὴν πρωτοτυπία αὐτὴ οἱ μαθητὲς μου! Καὶ μὲ τὸ δίκιο τους! Ἀπὸ τὰ ἄλλα τὰ μαθήματα, ἐλληνικά, φυσικά, ἀριθμητικά, πατριδογνωσία κτλ. ἦταν χορτασμένα ἀπὸ τοὺς προηγούμενους δασκάλους. Γαλλικά ὅμως, τὰ καμμένα, τώρα πρωτομαθαίνανε.

Ὅταν τὸ μεσημέρι ἐτελείωσε ἡ

τετράωρη διδασκαλία τῶν Γαλλικῶν κ' ἔφυγαν τὰ παιδιά γιὰ τὰ σπῖτια τους, τὸ συναίσθημα τοῦ θριάμβου μου ἦταν ἐντονώτατο. Ἐνθουσιασμένα τὰ παιδιά γιὰ τὸ νέο πού εἶχανε μάθει, λέγανε καὶ καταλέγανε φωναχτὰ στοὺς δρόμους ὅ,τι εἶχαν ἀποκομίσει ἀπὸ τὸ σχολεῖο: Ἄ-μπέ-σέ-ντέ! ἄκουες ἀπ' ἐδῶ. Le père est bon, ἄκουες ἀπ' ἄλλο σημεῖο καὶ πὶὸ πέρα ἄλλη παρέα φώναζε le jardin = ὁ κήπος, le pain = τὸ ψωμί. Ζωηρότερα ἀποτελέσματα, ἐντονώτερη ἐπίδραση ποτὲ δὲν θὰ χεῖ ἐπιτύχει ἄλλο σχολεῖο.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ἀρχισα νὰ δρέπω κιόλας τοὺς καρπούς τῆς πρωτοτυπίας καὶ τῶν κόπων μου. Οἱ γονεῖς κ' οἱ κηδεμόνες τῶν μαθητῶν μου ἔμαθαν πὼς τὰ παιδιά τοὺς διδάσκονται καὶ Γαλλικά κ' ὄχι μονάχα μὴ σχωρέσανε τὴν ἀγνοία τῆς ψαλτικῆς, μὰ κατενχαριστημένοι ἀπ' τὴ σοφία καὶ τοὺς κόπους μου, μὲ γέμισαν δῶρα, ὅλα ἀπὸ τὴ γεωργικὴ καὶ κτηνοτροφικὴ παραγωγή τους. Ὁ κ. Πρόεδρος μοῦ ἔστειλε μιὰ θαυμασία πίττα, ἄλλος μιὰ τουλουμισιο, ἄλλος μιὰ μουναλά κρασί, ἄλλος ξυνόγαλα σὲ ἀφθονή ποσότητα, πού δὲν ἤξερα τί νὰ τὸ κάνω ἄλλος—αὐτὸς θὰ ἦταν φτωχὸς μὰ καὶ τὸ δῶρο του συγκινητικὸ—τέσσερα κεφάλια σκόρδα, ἄλλοι ἀνγά, κάποιος ἄλλος ἕνα καλοψημένο μικρὸ καλαμποκόψωμο, πού πολλὲς φορὲς τὸ θυμῆθηκα νοσταλγικὰ μὲ τὴν πείνα στὸν καιρὸ τῆς καταραμένης Κατοχῆς.

Ὅφειλό νὰ προσθέσω ὅτι δὲν παραμελοῦσα καὶ τὰ ἄλλα τὰ μαθήματα. Τὰ Γαλλικά ὅμως εἶχανε τὴν πρώτη θέση.

Στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ διέκρινα καθαρὰ νὰ μὲ κοιτᾶνε μὲ ἀγάπη κ' ἐκτίμηση καὶ πολλὲς φορὲς συνέλαβε τὸ αὐτὶ μου τὴ φράση αὐτὴ γεμάτη θαυμασμὸ: Ἐρεῖ καὶ Γαλλικά.

Αὐτὸ λέγεται θριάμβος ἔλεγα καὶ ξανάλεγα μέσα μου καὶ σχωροῦσα τὰ πεθαμένα τοῦ σεβαστοῦ μου καθηγητῆ τῶν Γαλλικῶν στὸ Γυμνάσιο.

Μὰ ὁ θριάμβος δὲν περιορίστηκε μονάχα στὸ μικρὸ χωριουδάκι, ὅπου εἶχα ἐγκαταστήσει τὴ λατρεία τῆς γλώσσας τοῦ Ρακίνα. Ἡ φήμη μου ἀπλώθηκε καὶ σ' ἄλλα χωριά γύρω, πολὺ μεγαλύτερα ἀπὸ τὸ δικό μου, κ' οἱ κά-

τοικοὶ ἀπαιτοῦσαν ἀπὸ τοὺς δασκάλους νὰ διδάξουν κ' αὐτοὶ Γαλλικά στὰ παιδιά τους. Κ' ἐπειδὴ δὲ συμμορφώνονταν, ἐξήτησαν οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι μὲ ἀναφορά τοὺς ἀπὸ τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴ τῶν δημοτικῶν σχολείων νὰ τοὺς διατάξῃ νὰ διδάξουν Γαλλικά κ' ἔφεραν γιὰ παράδειγμα ἕμένα. Τὰ μαθα ὅλα αὐτὰ μὲ χαρὰ μου καὶ τώρα πιά περιμένα τὸν ἔπαινο. Συλλογίζομαι καὶ ξανασυλλογίζομαι πὼς κάποια μέρα θὰ μοῦ ἔρθῃ ἕνας φάκελλος ἀπὸ τὸν κ. Ἐπιθεωρητὴ, θὰ τὸν πάρω μὲ λαχτάρα, θὰ τὸν ἀνοίξω, ὅσο μπορῶ πὶὸ γρήγορα, καὶ ἐ! χαρὰ! Μέσα θὰ εἶναι τὸ ἔγγραφο τοῦ ἐπαίνου! Ἀἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι πάντων, τὴν παρότρυνση πρὸς τὸν Ἀχιλλέα πάντα θὰ τὴν ἀκοῦνε καλὸδεχτὰ καὶ συγκινημένοι οἱ νέοι!

Κι' ὁ ποιητὸς ὁ φάκελλος ἦρθε μιὰ μέρα. Μοῦ τὸν ἔφερε ὁ ἀγροτικὸς ταχυδρόμος, πού ἀμέσως τοῦ ἔδωσα ἕνα γενναῖο φιλοδώρημα.

Καὶ μήπως δὲν τοῦ ἀξίζε; Δὲν μοῦ χε φέρει τὸ ζηλευτὸ τὸ φάκελλο, πού μὲ τόσο καρδιοχτύπι τὸν περιμένα; Μὲ πόση χαρὰ τὸν ἀρπάξα ἀπὸ τὰ χέρια του! Ὁ διψα-

σμένος δὲ σκύβει σὲ μιὰ βρύση νὰ πῇ νερὸ μὲ περισσότερη λαχτάρα ἀπ' ὅση εἶχα ἐγώ, ὅταν βύθισα τὸ βλέμμα μου στὴν ἀνάγνωση τοῦ ἔγγραφου, πού πολλὲς φορὲς τὸ περιεχόμενό του τὸ εἶχα διαβάσει τίς νύχτες στὰ ὄνειρά μου, στὰ πὶὸ χροσὰ τῆς ζωῆς μου ὄνειρα.

Μὰ τί φρίκη! Ἄλλα εἶχα διαβάσει ἐκεῖ κ' ἄλλα ἔλεγε τοῦτο, τὸ πραγματικὸ, πού εἶχα στὰ χέρια μου καὶ μοῦ εἶχε στοιχίσει ἕνα τόσο γενναῖο ποσὸ γιὰ φιλοδώρημα τοῦ διανομέα. «Ἀμα λήψῃ τῆς παρούσης, ἔλεγε τὸ σκληρότατο, νὰ διακόψετε τὴν διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς, διότι δὲν προβλέπεται αὕτη ὑπὸ τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως, ὅπερ δέον πιστῶς νὰ ἐφαρμόζεσθε».

Μὲ τὸ ἴδιο ταχυδρομεῖο ἔλαβα κ' ἕνα ἀντίτυπο, σταλμένο κ' αὐτὸ ἀπὸ τὸν ἴδιο κ. Ἐπιθεωρητὴ, «ἀναλυτικοῦ προγράμματος Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως».

Πολλὲς φορὲς πικράθηκα κ' ἴσως νὰ μοῦ ἐπιφύλασση κ' ἄλλες πίκρες ἡ ζωὴ, μὰ σὰν ἐκείνη πού μοῦ φέρε τὸ ἔγγραφο τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ μου, δὲ δοκίμασα καμμιὰ φορὰ κ' οὔτε πιστεύω νὰ δοκιμάσω.

ΑΘ. Π. ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗΣ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ἐνὰς τρίτος πού προσπαθοῦσε νὰ ξεπεζέψῃ ἔχασε τὴν ἰσορροπία του, τοῦ ἔφυγαν τὰ λουριά καὶ τ' ἀλογό του τρομαγμένο ἀρχισε νὰ τρέχῃ σέρνοντας τὸν καθαλλάρη του ἀπὸ τὸ πόδι, μέσα στὸ δρόμο, χτυπώντας ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα, καὶ τσαλαπιδώντας τον μὲ τὰ πόδια του. Ὁ τέταρτος, πού κρατιόταν ἀκόμα πάνω στὴ σέλλα, σπηρούνισε τὸ ἀλογό του, καὶ μὲ μιὰ ἄγρια κραυγὴ ἔφυγε ἀπὸ τοὺς ἄλλους καλπάζοντας πρὸς τὸν πορθμὸ. Οἱ ἄλλοι τρεῖς, πάνω σ' ἀλογα, χωρὶς νὰ κρατᾶνε γκέμια, τρέχανε ἀντίθετα πρὸς τὸ δρόμο τοῦ Τένσταλ. Ἀπὸ κάθε δέντρο πού πέρασαν, πεταγόταν κ' ἕνα βέλος. Ἐνὰ ἄλλο ἐπεφτε, μὰ δὲ καθαλλάρης του τῶρα στὰ πόδια, κ' ἔτρεχε πίσω ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, ὡς πού ἕνα δεύτερο βέλος τὸν εὗρισκε κ' αὐτόν. Ἐνὰς ἄλλος χτυπήθηκε. Ἐπειτα ἕνα ἄλλο ἐπεσε. Ἀπὸ ὅλη

τὴ συντροφιά δὲν ἔμεινε πιά παρὰ ἕνας, κ' αὐτὸς πεζός. Ἀπὸ διάφορες μεριεὲς ἀκούγονταν ὁ καλπασιμὸς ἀπὸ τρία ἀλογα χωρὶς καθαλλάρη, ὡς πού χαθῆκανε κ' αὐτὰ μακριά.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν εἶχε φανερωθεῖ οὔτε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς πού χτυποῦσαν. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἄντρες καὶ ἄλογα κοίτονταν πληγωμένοι, κ' ὁ δὲ μὴς κανένας ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς δὲ φάνηκε λίγο σπλαχνικός, γιὰ νὰ δώσῃ τέλος στὴν ἀγωνία τους.

Ἐκεῖνος πού γλύτωσε στεκόταν ἀγριωπὸς στὴ μέση τοῦ δρόμου, πλάι στὸ σκοτωμένο ἄλογό του. Εἶχε ἔρθῃ στὴν ἄκρῃ ἐκείνης τῆς συστάδας ἀπὸ δέντρα, πού εἶχε δείξῃ πρὶν ὁ Ντίκ στὸ Τζάκ. Δὲ θάτανε οὔτε 500 γυᾶρδες μακριὰ ἀπὸ κεῖ πού στέκονταν οἱ δυὸ νέοι, καὶ γι' αὐτὸ μπορούσαν νὰ τὸν βλέπουν καθαρὰ, νὰ κοιτάξῃ δλόγυρά του, μὲ θανάσιμῃ ἀγωνίᾳ. Ἐαφνικά, σὰ νὰ ξανα-

βρῆκε τὸ θάρρος του, ἐτοίμασε τὸ τόξο του. Τὴν ἴδια στιγμή, ἀπὸ μιὰ κίνησή του, ὁ Ντίκ ἀνεγνώρισε τὸ Σέλντεν.

Στὴν προσπάθεια αὐτῇ τοῦ Σέλντεν ν' ἀντισταθῇ, ἕνα γέλοιο κοροῖ-δευτικὸ ἀκούστηκε ἀπὸ παντοῦ. Θάτανε τουλάχιστο καμμιὰ εἰκοσαριά ἄνθρωποι κρυμμένοι μέσα στῆς φυλ-λωσιές, κ' αὐτοὶ ἦταν πού γελοῦσανε μαζύ του, ἔτσι σκληρὰ κ' ἀταίριαστα. Ἐάφνου ἕνα βέλος ἀστράψε πάνω ἀπὸ τὸν ὦμο τοῦ Σέλντεν, καὶ τὸν ἔκανε νὰ πηδήσῃ ἀπὸ τὴ θέσῃ του καὶ νὰ πῇ λίγο πὶὸ πίσω.

Ἐνὰ ἄλλο τὸν ἄγγιξε στὴ φτέρνα. Προσπάθησε νὰ φυλαχτῇ. Ἐνὰ τρίτο βέλος ἦρθε κατ' εὐθείαν ἀπάνω του, κ' ἔπεσε μπρὸς στὰ πόδια του. Καὶ τότε τὸ γέλοιο ξανακούστηκε δυνατὰ, κ' ἀντήχησε ἀπ' ὅλες τίς μεριεὲς.

Ἦταν φανερό, πὼς αὐτοὶ πού τὸν χτυποῦσαν θέλανε νὰ παίξουνε μαζὶ του σὰν τὴ γάτα μὲ τὸ ποντίκι. Οἱ ἀψιμαχίες εἶχανε τελειώσῃ. Πὶὸ πέρα, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μὲ πράσινη στολὴ μάζευε ἡσυχὰ τὰ βέλη. Κι' αὐτοὶ διασκεδάζανε βλέποντας τὸ μαρτύριο τοῦ φτωχοῦ ἀμαρτωλοῦ.

Ὁ Σέλντεν τὸ κατάλαβε. Ἐδῶλε μιὰ φωνὴ σημάδεψε μὲ τὸ τόξο, κ' ἔρριξε ἕνα βέλος, στὴν τύχη, μέσα στὸ δάσος.

Στάθηκε τυχερός. Μιὰ μικρὴ κραυγὴ ἀκούστηκε. Ὑστερα ρίχνον-τας τὸ ὅπλο του χάμω, ἀρχισε νὰ τρέχῃ ἴσια πρὸς τὸ μέρος πού βρίσκονταν ὁ Ντίκ καὶ ὁ Μάτχαμ.

Οἱ σύντροφοι τοῦ Μαύρου βέλους ἀρχίσανε τώρα νὰ ρίχνουνε στὰ σοβαρά. Μὰ δὲν εἶχανε τύχῃ σὰν πρὶν. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ σηματοδοτοῦν ἀντίθετα στὸν ἥλιο, καὶ ὁ Σέλντεν καθὼς ἔτρεχε, πηδοῦσε ποτὲ δῶ καὶ ποτὲ κεῖ γιὰ νὰ μὴν τοὺς δίνῃ στόχο.

Καὶ βγαίνοντας ἀπὸ τὴ γυνὴ με-ρια τοῦ δάσους ἔφυγε δλότελα ἀπὸ τίς ἐνέδρες τους. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲ θάτανε ἄλλοι τοξότες, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν πού ὁ Σέλντεν θάχε σκοτώσει ἢ τραυματίσει.

Ἡ σύγχυση τῶν ἀνθρώπων τοῦ δάσους ἦταν τώρα φανερὴ. Ἐνὰ σφύριγμα ἀκούστηκε τρεῖς φορὲς. Κι' ἀμέσως πάλι ἄλλα δῶ. Τὸ ἴδιο κ' ἀπὸ ἄλλες μεριεὲς τοῦ δάσους. Ὅλογυρα τώρα ἀκούγονταν ὁ θόρυβος πού κάνανε οἱ τοξότες ξεπροβάλλοντας ἀπὸ τίς πυκνὲς συστάδες τῶν δέντρων. Ἐνὰ τρομαγμένο ἐλάφι ξεπετάχτηκε ἀπὸ τὸ δάσος, στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμή μὲ τὸ κεφάλι σηκωμένο ἀνῆσυχον, κ' ἀμέσως ξα-

ναχώθηκε σὲ μιὰ πυκνοφυτεμένη μεριά.

Ὁ Σέλντεν δλο ἔτρεχε, πεδώντας. Τὰ βέλη πέφτανε γύρω του βροχή, χωρὶς νὰ τὸν πετύχουνε. Φαίνονταν πὼς θὰ γλυτώσῃ. Ὁ Ντίκ εἶχε ἑτοιμο τὸ τόξο του γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ, ἀκόμα κι' ὁ Μάτχαμ ξεχνώντας τὸ συμφέρον του, παρακολουθοῦσε μὲ ἐνδιαφέρον τὸ φτωχὸ Σέλντεν.

Ἦτανε ἕνα θέαμα ποὺ σπάραζε τὴν καρδιά τοῦ Ντίκ καὶ τοῦ Τζάκ. Ὁ Σέλντεν δρισκότανε καμμιὰ πενηνταριά γυῖρες ἀπὸ κοντὰ τους, δταν χτυπήθηκε ἀπὸ ἕνα βέλος κι' ἔπεσε χάμω. Ξανασηκώθηκε στὴ στιγμή, μὰ τώρα ἔτρεχε παραπατώντας σὰν τυφλὸς χωρὶς νὰ ξέρῃ ποῦ πάει.

Ὁ Ντίκ ξεπετάχτηκε καὶ τοῦγενε.

— Ἀπὸ δῶ! τοῦ φώναξε. Ἔλα ἀπὸ δῶ! Θὰ σὲ βοηθήσω! Κουράγιο! Τρέχα, σύντροφε, τρέχα!

Μὰ ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμή ἕνα δευτέρο βέλος χτύπησε τὸ Σέλντεν στὴν πλάτη, καὶ τὸν ἔρριξε χάμω, βαρὺ σὰν πέτρα.

— Ὡ τὸν κακομοῖρη! φώναξε ὁ Μάτχαμ χτυπώντας τὰ χέρια του.

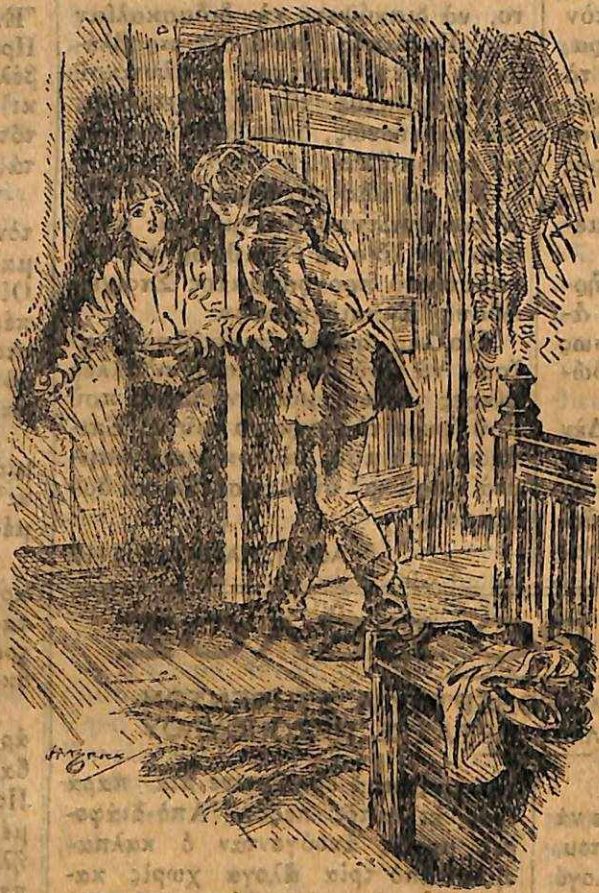
Ὁ Ντίκ στεκόταν σὰν ἀπολιθωμένος πάνω στὸ λόφο, δίνοντας ἔτσι στοὺς τοξότες. Ἀσφαλῶς θὰ τὸν σκοτώνανε—γιατὶ οἱ τοξότες εἶχαν ἐξαγριωθεῖ μὲ τὸ ξαφνικὸ φανέρωμά του πάνω στὸν λόφο—ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή ἀπὸ μιὰ μεριά τοῦ δάσους, καὶ κατὰ πολὺ παράξενη σύμπτωση κοντὰ στὴ θέση ποὺ βρίσκονταν οἱ δύο νέοι, ἀκούστηκε μιὰ δυνατὴ φωνή· ἡ φωνή του Ἑλλίς Ντούγκουώρ.

— Σταθῆτε! φώναξε. Μὴ χτυπάτε! Πιάστε τὸν ζωντανό. Εἶναι ὁ μικρὸς Σέλτον, ὁ γιὸς τοῦ Χάρρυ Σέλτον!

Κι' ἀμέσως ἕνα διαπεραστικὸ σφύριγμα ἀκούστηκε κάμποσες φορές, καὶ ἐπαναλήφτηκε ἀπὸ μακριά. Τὸ σφύριγμα αὐτὸ φάνηκε πὼς ἦτανε ἡ πολεμικὴ σφύριχτρα τοῦ Τζῶν Ἀμεντ. Ὁλ, μὲ τὴν ὁποία ἔδινε τῆς ἐδηγίας του.

— Ὡ! κακιά μας τύχη! φώναξε ὁ Ντίκ. Εἴμαστε χαμένοι! Γρήγορα, Τζάκ, τρέχα γρήγορα.

Καὶ οἱ δύο νέοι γυρίζοντας ἔτρεξαν πάλι μέσα στὰ πεύκα ποὺ σκεπάζανε τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου.

— Γρήγορα Ντίκ! Αὐτὸ τὸ σπίτι εἶναι γεμάτο ἀπὸ κατασκόπους...

Ὁ Ντίκ χώθηκε γρήγορα στὰ κοντινότερα δέντρα γιὰ νὰ φυλαχτῇ. Ἦτανε κάτι πελώρια πλατάνια μὲ χοντροὺς κορμούς, στὰ πόδια τοῦ λόφου. Πὶο κατ' ἐξῆς ἦταν ἕνα ἀνοιχτὸ μέρος, ποὺ ὁ Ντίκ τὸ ἀπόφυγε, κάνοντας ἀριστερά. Αἶγος πὶο κάτω βρέθηκαν πάλι τὰ ἴδια καὶ ξανάκαναν ἀριστερά. Καὶ προχωρώντας πάντα πρὸς τὴν ἴδια διεύθυνση, φτάσανε κοντὰ στὸ φαρδὺ δρόμο καὶ στὸ ποτάμι ποὺ εἶχανε περάσει 1—2 ὥρες πρωτύτερα. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς διώκτες τοὺς βρίσκονταν στὰ δεξιά, καὶ τρέχανε γιὰ τὸ Τένσταλ.

Οἱ νέοι στάθηκαν νὰ πάρουν ἀναπνοή. Κανένας δὲν τοὺς κυνηγοῦσε

πιά. Ὁ Ντίκ κόλλησε τ' αὐτί του στὸ χῶμα, μὰ δὲν ἀκουσε τίποτα.

Ὅμως ὁ ἀγέρας ἔκανε θόρυβο μέσ' τὰ φύλλα κι' ἔτσι κανένας δὲ μπορούσε νὰ ναι σίγουρος.

— Ἀς συνεχίσουμε, εἶπε ὁ Ντίκ, κι' ὅπως ἦτανε κουρασμένοι, κι' ὁ Μάτχαμ κούτσαινε μὲ τὸ πονεμένο του πόδι, πήρανε πάλι τὸ δρόμο καὶ κατεβήκανε ἀπὸ τὸ λόφο.

Τρία λεπτά ἀργότερα, ὁ Ντίκ κι' ὁ Τζάκ βρέθηκαν σὲ μιὰ καταπράσινη μεριά.

Πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοὺς πελώρια δέντρα σχημάτιζαν ἕνα θόλο ἀπὸ πυκνὸ φύλλωμα, ψηλὸ σὰν ἐκκλησιά, κι' ἔξω ἀπὸ λίγα πουρνάρια ποὺ τοὺς μπερδεύαν τὸ βῆμα, δλο τὸ ἄλλο μέρος ἦτανε στρωμένο μὲ χλόη.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, βγαίνοντας ἀπ' τῆς τελευταῖες πρασινάδες, ξαναεβρέθηκαν πάλι σ' ἕνα μέρος ἀνοιχτό.

— Σταθῆτε! φώναξε μιὰ φωνή. Καὶ τότε ἀνάμεσα στοὺς ψηλοὺς κορμούς, 50 πόδια σχεδὸν κοντὰ τους, εἶδανε ἕνα πελώριο ἄνθρωπο μὲ πράσινη στολή, λαχανιασμένο ἀπὸ τὸ τρέξιμο, νὰ ἐτοιμάζῃ τὸ τόξο του καὶ νὰ σημαδεύῃ.

Ὁ Μάτχαμ στάθηκε δγάζοντας μιὰ φωνή. Μὰ ὁ Ντίκ χωρὶς νὰ σταθῇ, ἔτρεξε ὀλόγισα πάνω στὸν ἄνθρωπο τοῦ δάσους μὲ τὸ μαχαίρι στὸ χέρι. Ὁ ἄλλος, εἶτε γιατί σάτισε, ἀπὸ τὴ θαρραλέα ἐπίθεση, εἶτε γιατί τέτοιες ἦταν οἱ διαταγές ποὺ εἶχε, δὲ χτύπησε. Στεκότανε ἀναποφασιστος. Καὶ πρὶν νὰ βρῇ καιρὸ νὰ συνέλθῃ, ὁ Ντίκ χύμηξε στὸ λαιμὸ του, καὶ τὸν ἔρριξε χάμω στὰ χορτάρια. Τὸ τόξο πετάχτηκε στὴ μιὰ μεριά καὶ τὸ βέλος στὴν ἄλλη. Καθὼς ἔμεινε χωρὶς ὄπλο, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν πράσινη στολή, ἄρπαξε τὸ Ντίκ μὲ τὰ χέρια. Μὰ τὸ μαχαίρι γυάλισε, καὶ θυβίστηκε μέσα του δύο φορές.

Δυὸ ἀναστεναγμοὶ ἀκουστήκανε, κι' ὕστερα ὁ Ντίκ σηκώθηκε πάνω, ἀφίνοντας τὸν ἄλλο ξαπλωμένο, καὶ χτυπημένο θανάσιμα στὴν καρδιά.

— Ἐμπρός, εἶπε ὁ Ντίκ, καὶ ξαναπῆρε τὸ δρόμο ἐνῷ ὁ Μάτχαμ τὸν ἀκολουθοῦσε μὲ κόπο. Στ' ἀλήθεια ἔμως δὲν τρέχανε τώρα πολὺ, γιατί ἦταν κουρασμένοι κι' εἶχε πιαστεί ἡ ἀναπνοή τους ἀπὸ τὸ τρέξιμο. Τοῦ Μάτχαμ πονοῦσε τὸ πόδι του καὶ τὸ

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΠΑΙΔΙ

ΙΝΔΙΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΙΒ'. (Τελευταῖο)

Ὁ Ἀστρολόγος

Ὁ βασιλιάς εἶχε σὲ μεγάλη ὑπόληψη τοὺς ἀστρολόγους. Ἐπίστευε τὶς μαντεῖες τοὺς, τὶς προφητεῖες τοὺς καὶ δὲν ἔκανε τίποτα πρὶν τοὺς καλέσῃ καὶ τοὺς ρωτήσῃ. Ἀν τοῦ ἔλεγαν «κάμε το, θὰ σοῦ ἐπιτύχῃ», τὸ ἔκανε. Καὶ δὲν τὸ ἔκανε γιὰ ὅλο τὸν κόσμον, ἀν τοῦ ἔλεγαν «μὴν τὸ κάμῃς». Τέτοια δεισιδαιμονία!...

Ὁ Ράμας, σὰν ἔξυπνος καὶ διαβασμένος, δὲν ἐχώνευε καθόλου αὐτοὺς τοὺς ἀστρολόγους. Βέβαιος πὼς ἦσαν ἀγύρτες, τσαλατιανοί, ἀποροῦσε πὼς ὁ βασιλιάς ἐπέμενε νὰ τοὺς πιστεύῃ, ἀφοῦ τόσες φορές εἶχε ἰδῇ πὼς οἱ προφητεῖες τοὺς δὲν ἔβγαιναν οὔτε μιὰ στίς δέκα (καὶ αὐτὴ πάλι κατὰ τύχη). Τὸ μέλλον, συλλογιζόταν ὁ Ράμας, δὲν τὸ ξέρουν οὔτε οἱ Βραχμάνοι, ποὺ ἔχουν νὰ κάνουν μὲ τὸ Θεό καὶ τὸ ξέρουν αὐτοί, διαβάζοντας τὰστρα; Naί, ἀλλὰ πὼς θὰ μπορούσε ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια τοῦ βασιλιά καὶ νὰ τὸν γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν πληγὴ αὐτῶν τῶν κατεργάρηδων, ποὺ τόσα τοῦ ἐστοίχιζαν;

Δὲν ἤξερε οὔτε ὁ ἴδιος, δταν ξαφνικά τοῦ ἦρθε ἡ φῶτιση. Ἦταν μιὰ μέρα ποὺ πῆγε στὸ παλάτι ἕνας ἀστρολόγος, ὁ πὶο φωνακλῆς, φαντασμένος καὶ παινεψιάρης ἀπ' ὅλους, ποὺ κανχιόταν πὼς ἤξερε ἀπόξω κι' ἀνακατωτὰ τὰ περασμένα, τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα ὅλα, χωρὶς νὰ τοῦ ξεφεύγῃ τὸ παραμικρό. Ὁ βασιλιάς τὸν δέχθηκε μὲ μεγάλες τιμές, τὸν ἀκουσε μὲ μεγάλη πεποιθήση καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε μεγάλα δῶρα, ἀν σὲ καμμιὰ σπουδαία περίστασι τὸν χρειαζόταν νὰ τὸν ρωτήσῃ κι' ὁ ἀστρολόγος τοῦ ἔλεγε τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ.

— Ὡ, βασιλιά μου! φώναξε ὁ κατεργάρης τὸ καλύτερο δῶρο γιὰ μένα θὰ νὰ νὰ κάμῃς ἐκεῖνο ποὺ θὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸ καλὸ σου καὶ τὸ καλὸ τῶν ἀνθρώπων!

Κι' ἀποχαιρέτησε γιὰ νὰ φύγῃ. Ὁ Ράμας τὸν παραφύλαγε ἀπὸ ἕνα παράθυρο ποὺ ἔβλεπε στὴν αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ. Καὶ μόλις ὁ ἀστρολόγος βγήκε, φεύγοντας, σ' αὐτὴ τὴν αὐλὴ καὶ πέρασε ἴσα-ἴσα κάτω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ παράθυρο, ὁ Ράμας τοῦ ἄδειασε κατακέφαλα ἕνα κουβὰ μὲ κρύο νερό.

— Ἀ, ἂ! ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ὁ ἀστρολόγος, τ' εἶν' αὐτό; ποῖος ἐτόλμησε νὰ μὲ καταστρέψῃ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο; Πρέπει νὰ τιμωρηθῇ σκληρὰ καὶ γιὰ τὴν ἀσεβεία, καὶ γιὰ τὴ στολὴ ποὺ μοῦ χάλασε!... Ἐτρεῖαν οἱ παλατιανοί, ἔτρεξε ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς, μὰ ἔτρεξε κι' ὁ Ράμας. Κι' δταν ἔμαθε κι' αὐτὸς—σὰ νὰ μὴν τῷ ἔφερε—τὴν ἔπαυσε καὶ καὶ γιὰ τὸ φώναζε ὁ ἀστρολόγος, τοῦ φώναζε δυνατώτερα:

— Μὰ, ἄνθρωπέ μου, ἀφοῦ λὲς πὼς ξέρεις τὰ μέλλοντα, καὶ τὰ παραμικρότερα, πὼς δὲν ἤξερες πὼς, ἀν περνοῦσες κάτω ἀπὸ κείνο τὸ παράθυρο, κάποιος θάῤεχνε ἕνα κουβὰ νερό, γιὰ νὰ περάσῃς πὶο πέρα καὶ νὰ γλυτώσῃς τὴν ψυχρολουσία; Τέτοιος λοιπὸν προφήτης εἶσαι, τοῦ γλυκοῦ ἢ τοῦ κρύου νεροῦ; Μπράβο σου!

Ὁ ἀστρολόγος δὲν ἤξερε νὰ παντήσῃ, μόνο πῆρε τὰ βρεγμένα του κι' ἔφυγε. Κι' ἀπὸ τότε ὁ βασιλιάς ἔχασε τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην ποὺ εἶχε σ' αὐτοὺς τοὺς ἀγύρτες.

Ἐπίλογος

Πέρασαν ἀκόμα χρόνια. Ὁ Ράμας ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ στὸ παλάτι, διασκεδάζοντας μὲ τὰ τεχνά-

σμάτά του από πολλές κακοτοπιές τὸν βασιλιά, πὸν τὸν ὑπεραγαποῦσε. Κάποτε ὅμως πέθανε ὁ πατέρας τοῦ Ράμα, ὁ Βραχμάνος πὸν εἶχε τὴν παγόδα τῆς Δωδεκακέφαλῆς Θεᾶς, κι' ὁ γιὸς τοῦ ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ στὴν πατρίδα του, γιὰ νὰ τὸν διαδεχθῇ.

Μὲ δυσκολία καὶ μὲ λύπη ὁ βασιλιάς τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια νὰ φύγῃ. Θάθελε πολὺ νὰ τὸν κρατήσῃ ἀκόμα κοντὰ του, μὰ φοβόταν τὴ Θεά, πὸν θὰ ἐθύμωνε, ἂν τὴς στεροῦσε τὸ φυσικὸ τῆς Βραχμάνου. Κι' ὅταν τὸν ἀποχαιρετοῦσε, τοῦ εἶπε πρῶτα κλαίγοντας :

— Στὸ καλὸ παιδί μου Ράμα, καὶ μὴ μὲ ξεχνᾷς, ὅπως δὲν θὰ σὲ ξεχάσω κι' ἐγὼ ὅσο ζῶ...

Καὶ πρόσθεσε γελώντας :

— Ἐ, ἐὼν δὲν εἶσαι σὰν τὸ μαῦρο σκυλί πὸν ἤθελες νὰ τὸ ἀσπρίσῃς, ἢ σὰν τὸ κουρέα μου πὸν ἤθελε νὰ γίνῃ παπάς. Ἐσύ, γιὸς Βραχμάνου, μπουρεῖς καὶ πρέπει νὰ γίνῃς Βραχμάνος. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, καλύτερα Βραχμάνος τῆς Δωδεκακέφαλῆς παρὰ... γελοιοποιὸς τοῦ Βασιλιά.

(Τέλος)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΛΥΠΗΣΟΥ ΜΑΣ, ΘΕΕ ΜΟΥ

Λυπήσου μας, Θεέ μου καὶ φτάνει ὁ χειμώνας καὶ πῶς νὰ πετάξωμε δίχως φτερά ; Ἐδῶ δὲν ἀνθίζουν λουλούδια ἀνεμώνας γυμνὴ κι' ἡ ψυχὴ μας στὸ κρύο σπαρταρά.

Ἐμείνουμε μόνοι. Τελειώσαν τὰ ξύλα τὰ τζάκια στοὺς τοίχους γιὰ πάντα σβυστά. Λυπήσου μας, Θεέ μου, τὸ κρύο κι' ἡ μαυρίλα τὰ μόνια πὸν μείναν στὰ σπίτια πιστά.

Οἱ δρόμοι ζωσμένοι τριγύρω μὲ φράχτες. Κλεισμένοι ἀκόμα κι' αὐτὸς ὁ οὐρανός. Δὲν βρέχει. Μᾶς ραίνει μὲ θειάφι καὶ σάχτες καὶ μαῦρα στεφάνια μᾶς πλέκει ὁ καπνός.

Λυπήσου μας, Θεέ μου. Κι' ἐν' ἄλλο χειμῶνα καὶ πῶς νὰ τὸν ζήσουμε τέτοιο οἱ φτωχοί. Ὡ, κάνε ν' ἀνοίξουν ξανά στὸν λειμῶνα τῆς δόλιας ψυχῆς μας οἱ κόκκινοι ἀνθοί.

Νὰ προφτανε, ἦλιε, πρὶν πέσει τὸ βράδυ νὰ ρίξῃς μιὰ ἀγτίδα ὅσο νᾶναι μικρὴ παγώνει ἡ καρδιά μας σ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι κορμὶ ζωντανὸ κι' ἡ ψυχὴ μας νεκρή.

Μὰ τρέμεις σὰν βλέπεις τοῦ Ἀνθρώπου εἰς πράξεις καὶ κούβεις τὴν ὕψη, δὲ θὲς νὰ φανῇς. Μιὰ γῆς ματωμένη καὶ πῶς νὰ κοιτάξῃς. Ὡμὲ... δὲν ἀεῖζει τὸ φῶς σου, κανεὶς !

(1943) ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ-ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

Ο ΜΠΙΚΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑ

Πόσοι θὰ εἶναι οἱ ἥρωες τοῦ ἀγώνα μας, τοῦ ἀγώνα αὐτοῦ τῶν τελευταίων χρόνων, πὸν θὰ τὸν διαβάξουν τὰ παιδιὰ μας καὶ θὰ δακρύζουν, ὅπως ἐμεῖς δακρύζουμε γιὰ τοὺς ἥρωες τοῦ 21 ; Πολλοί, περισσότεροι ἂν' ἔσους νομίζουμε, χιλιάδες, ἴσως κι' ἑκατομμύρια. Ἄλλων τὰ ὀνόματα γέμισαν τὰ διδύλια καὶ τὴς ἐφημερίδες, ἄλλοι εἶναι γνωστοὶ μόνον σὲ λίγους, ἄλλοι, οἱ περισσότεροι, ἔμειναν ὀλόκληρα ἀγνωστοί. Κάθε Ἕλληνας, κάθε Ἑλληνόπουλο ἤθελε μὲ κάποιον τρόπο νὰ βοηθήσῃ νὰ χτυπηθῇ ὁ Γερμανός, ὁ Ἰταλός, ὁ Βούλγαρος καὶ νὰ λευτερωθῇ ἡ πατρίδα. Ὁ πολεμιστὴς μὲ τὸ ὅπλο του, ὁ γραμματισμένος μὲ τὴν πένα του, ὁ ἀγράμματος μὲ τὸν τρόπο τὸ δικό του. Ἐνας ἀγράμματος τοσοῦτος ἦτανε κι' ὁ Μπίκος. Λίγα γιδοπρόβατα εἶχε καὶ τὰ ἔδωκε στὰ κατσάβραχα τῆς Κῼ, κοντὰ στὴν ἀκροθαλασσιά. Τὸ νησί ζοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴ σκλαδιά καὶ τώρα εἶχαν ἔρθει κι' ἄλλοι χειρότεροι τύραννοι, οἱ Γερμανοί. Μὰ μιὰ μέρα ἔφτασε στὸ καλὺδι τοῦ Μπίκου ἕνας ξένος.

— Μπίκο, τοῦ εἶπε, πρέπει καὶ σὺ νὰ δουλέψῃς γιὰ τὴν πατρίδα.

— Ποῖός εἶσαι ; τὸν ρώτησε ὁ Μπίκος.

— Εἶμαι Ἕλληνας ἀξιωματικός. Λαχτάρησε ἡ καρδιά τοῦ Μπίκου πὸν εἶδε μπροστά του Ἕλληνα ἀξιωματικό.

— Καὶ πῶς μπορῶ ἐγὼ νὰ βοηθήσω τὴν πατρίδα πὸν εἶμαι ἀγράμματος ; εἶπε μὲ παράπονο.

— Θὰ μαζεύῃς πληροφορίες. Ἄν εἶναι Γερμανοὶ στὴν περιοχὴ. Ἄν εἶναι πολλοὶ ἢ λίγοι. Ἄν ἐφυγαν

καὶ κατὰ ποῦ πᾶνε. Κι' ἀνάλογα μὲ τὰ νέα πὸν μαθαίνεις θὰ μᾶς ἀνάδῃς φωτιές σὲ ὀρισμένα μέρη καὶ σὲ ὀρισμένες ὥρες.

— Καὶ θὰ βοηθήσω ἔτσι τὴν πατρίδα ;

— Ναι, περισσότερο ἂν' ὅ,τι νομίζεις.

Ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη ὁ Μπίκος ἀνάθε τις φωτιές του τακτικά. Καὶ κάθε τόσο ἐβγαίνουν οἱ Ἕλληνες στὸ νησί κι' ἔκαναν θραύση στοὺς Γερμανούς. Κι' ἀπορόσαν οἱ Γερμανοί, πῶς ἤξεραν οἱ ἔχθροί τους τόσο καλά τὴς κινήσεις τους καὶ τοὺς χτυποῦσαν μὲ τέτοια ἐπιτυχία. Μὰ μιὰ νύχτα οἱ φωτιές τοῦ Μπίκου δὲν φάνηκαν στὸ δουνό. Πέρασαν πέντε μέρες μιὰ δδομάδα, τίποτα. Φοβήθηκαν οἱ Ἕλληνες. Πᾶει ὁ Μπίκος, εἶπαν. Κι' ἕνα βράδυ, νὰ τες πάλι : « Δὲν εἶναι Γερμανοὶ ἐδῶ πέρα, ἔλατε, ἔλεγε τὸ μήνυμα ». Βγήκε ὁ ἀξιωματικός πὸν εἶχε πρωτομιλήσει τοῦ Μπίκου κι' ἀνέβηκε στὸ καλὺδι του.

— Τί εἶχες πᾶθει, Μπίκο ; φοβήθηκαμε γιὰ σένα.

— Δίκιο εἶχατε νὰ φοβηθῇτε, εἶπε ὁ Μπίκος μὲ χαμόγελο, γιὰτὶ μὲ πιάσαν τὰ σκυλιά.

— Σὲ πιάσαν ; Καὶ πῶς τὴ γλύγωσες ;

— Ἐ, πέντε πρόβατα εἶχαμε τὰ πῆγε ἡ γυναίκα μου καὶ τοὺς τὰ ἔδωσε. Εἶχαμε δέκα ὀκάδες τυρὶ, τοὺς τὸ ἔδωσε κι' ἐκεῖνο. Εἶχε καὶ κάτι μαλαματένια σκουλαρίκια, ἔδωσε καὶ τὴν ἀρβύλα της. Τί νὰ κάνεις ; Γιὰ τὴν πατρίδα. Μ' ἀφήσανε λοιπὸν καὶ μοῦ εἶπαν : Κοίταξε μὴν ξαναάφῃς ἄλλοτε πουθενὰ φωτιά, γιὰτὶ δὲν τὸ γλυτώνεις τὸ κεφάλι σου ! — Ἐννοια σὰς, τοὺς εἶπα, μένετε ἡσυχοί.

— Λοιπὸν, πᾶει ὅλο σου τὸ κοπάδι, Μπίκο ;

— Ὅχι δά, μοῦ ἔμεινε ἕνα κασιόκακι καὶ ψήνεται τώρα στὴ σούβλα γιὰ νὰ τὸ γλεντήσουμε.

Ὁ ἀξιωματικός ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμή σιωπηλός.

— Ἀκουσε, Μπίκο, εἶπε. Πάρε αὐτὲς τὶς δυὸ χρυσὲς λίρες. Μπορεῖ οἱ Γερμανοὶ νὰ σὲ ξαναπιᾶσουν καὶ τότε ἴσως νὰ σοῦ χρειαστοῦνε.

Ὁ Μπίκος κοίταξε τὸν ἀξιωματικό μὲ κάποια δυσπιστία.

— Δὲ μοῦ λές, κύριε λοχαγέ, εἶπε, μᾶς καὶ θέλεις νὰ μὲ πληρώσῃς ; Ἐγὼ δουλεύω γιὰ τὴν πατρίδα.

— Ὅχι, Μπίκο, αὐτὸ πὸν κάνεις ἐσὺ δὲν πληρώνεται μὲ χρήματα. Μὰ μπορεῖ νὰ σὲ ξαναπιᾶσουν, κι' ἀφοῦ δὲν ἔχεις πιά οὔτε κοπάδι, οὔτε τυρὶ, οὔτε χρυσάφια, τί θὰ τοὺς

δώσης γιὰ νὰ σ' ἀφήσουν πάλι ἐλεύθερο ; Κράτα λοιπὸν τὶς λίρες γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό.

Πέρασαν λίγοι μῆνες. Τρελλὰ ἀπὸ χαρὰ τὰ Δωδεκάνησα γιόρταζαν τὴν ἀπελευθέρωσή τους. Στὴν Κῼ σηκώνουνε στὰ χέρια τοὺς Ἀγγλους καὶ τοὺς Ἕλληνες ἀξιωματικούς καὶ τοὺς πᾶνε στὴν ἐκκλησία. Μὰ σὰν τελείωσε ἡ δοξολογία καὶ οἱ λόγοι, βγήκε ὁ Ἕλληνας λοχαγὸς καὶ μίλησε : « Μονάχοι σὰς κερδίσατε τὴν λευτεριά σας, εἶπε. Ἄν δὲν μᾶς βοηθοῦσατε ἐσεῖς, ἐμεῖς θὰ ἀργούσαμε νὰ σᾶς ἀπελευθερώσουμε. Ὅλοι σὰς δουλέψατε τὴν πατρίδα ! μὰ, γιὰ σταθῇτε. Ποῦ εἶναι ὁ Μπίκος ; — Μπίκο ! Μπίκο ! φώναξαν οἱ χωριανοὶ καὶ σὲ λίγο, ντροπιασμένος καὶ κατακόκκινος παρουσιάστηκε ὁ Μπίκος, πὸν μὲ τὰ τριμμένα ρούχα του καὶ τὰ τσαρούχια του ντρεπόταν νὰ μῆσιν ἐκκλησία.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς ἥρωας, εἶπε ὁ ἀξιωματικός. Καὶ μπρὸς στὸν Δῆμαρχο καὶ στὸν Ἀρχιμανδρίτη καὶ σ' ὅλο τὸ χωριὸ ἀγκάλιασε καὶ φίλησε τὸν Μπίκο, πὸν ἔκλαιγε μὲ ἀναφυλλητά.

Μὰ ὅταν βγήκαν ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, ὁ Μπίκος πῆρε ἀπόμερα τὸν ἀξιωματικό, ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα μαντήλι κι' ἔλυσε τὸν κόμπο πὸν εἶχε στὴν ἄκρη.

— Ὡρίστε, κύριε λοχαγέ, τὶς λίρες σου, εἶπε. Δὲν κατάφεραν οἱ δῆλκες νὰ μὲ ξαναπιᾶσουν κι' ἔτσι δὲν τὶς χρειάστηκα. Ἐδῶ στὸν κόρφο μου τὶς εἶχα φυλαχμένες ὅλον τὸ καιρὸν. Πάρε τὶς.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΑΙΖΟΥΜΕ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ

Μεγάλῃ ἀναστάτωση στὴν αὐλή μας, Φαλίδια, χαρτόνια, φιγούρες, χαρτιά σκόρπια παντοῦ. Ὁ πὸν πιάσεις κολλάει. Ἐτοιμασίες !

Παίζουμε καραγκιόζη τὸ βράδυ. Νὰ μὴν ξεχάσουμε τοῦτο. Τί ἔγινε μὲ κεῖνο ; Τρέχει ἀπάνω-κάτω λαχανιασμένος ὁ Νίκος. Ἀγοράσαμε κερὰ μὲ τὶς οἰκονομίες μας.

Μὲ χίλια παρακάλια μᾶς ἔδωσε ἡ μαμά ἕνα μεγάλο σεντόνι χωρὶς μπαλώματα καὶ λεκέδες. Τοιχοκολλήσαμε στὴν πόρτα ρεκλάμες :

ΕΛΘ ΤΟ ΒΡΑΔΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ
Η ΓΙΟΛΟΣ ΔΩΡΕΑΣ

Καὶ ἡ μεγάλη στιγμή ἔφτασε. Ὁ μπερτές ἑτοιμος μὲ καρφίτσω-

μένα τὰ σκηινά : Δεξιὰ τὸ σαράι, ἀριστερὰ τὸ καραγκιόζοπιτο. Τὰ κερὰ ἀναμμένα. Ὅλο καὶ καινούργιοι θεατὲς ἔρχονται. Ἡρθαν κι' ἀπὸ τὶς πέρα γειτονίες.

— Τζάμπα ξύδι βλέπεις...

Ποῦ θὰ τὸν βάλουμε τόσο κόσμο ; Οἱ πιὸ τυχεροὶ κάθονται σὲ καρέκλες ἢ σκαμνιά, ἄλλοι στριμωγμένοι στὸ πεζούλι. Οἱ περισσότεροι χάμω.

Ἀνυπομονησία, παλαμάνια φωνὲς ὁμαδικές.

— Ν' ἀρχίσετε, ν' ἀρχίσετε...

Ὁ Καραγκιόζης βγαίνει στὴ σκηνή, ἐνῶ τὸ κουδούνι ξετρελλαίνεται :

— Ἡσυχία παρακαλῶ. Σὲ πέντε λεπτά ἀρχίζουμε !

Μὰ τὰ πέντε γίνονται δέκα, εἰκοσι. Μᾶς λείπει αὐτό, μᾶς λείπει τὸ ἄλλο... Ποῦ πῆγε ὁ βοηθός ; Ἡ Λουλοῦ πὸν θὰ κἀνῃ τὶς γυναικεῖες φωνὲς τί ἔγινε ; Ἐχουμε ὅλοι λίγο τραῦμα.

Ἐπὶ τέλους ἀρχίζουμε. Ἡ παράσταση προχωρεῖ κανονικά. Γέλια-γέλια τὰ πιτσιρίκια πὸν κάθονται σὲς πρῶτες θέσεις ! Δὸς τοῦ ξύλο ὁ Καραγκιόζης τοῦ Κολλητήρου, δὸς τοῦ τραγοῦδια ὁ Νιόνιος, ἀγριοφωνὲς ὁ Μπαρμπαγιώργος, ψιλὲς φωνίτσες ἡ Σουλτανοπούλα...

Ἐπειτα γίνεται μάχη. Μπάμ-μπούμ, τσάφ, τσούφ. Ὁ καραγκιόζης μὲς στὸ τάνκς ξελαρυγγίζεται. Ἐπειτα ἀπὸ διάφορα ἐπεισόδια ἡ παράσταση τελειώνει.

— Ἀ τόσο γρήγορα !

— Καθῆστε μιὰ στιγμή !

Ὁ Νίκος βγάζει δίσκο.

— Ὅτι ἔχεται εὐχαρίστηση γιὰ τὸν... Καραγκιόζη πὸν λαβώθηκε νὰ τὸν πᾶμε στὸ νοσοκομεῖο.

Λίγοι ὅμως δίνουνε.

— Ἀ, δὲ μᾶς τὸ εἶπατε. Ἀφοῦ γράφετε τζάμπα !

— Μὰ δὲν τὸ ξέραμε πῶς θὰ λαβῶθῃ ὁ Καραγκιόζης στὴ μάχη.

Εὐτυχῶς πὸν δίνουν οἱ μεγάλοι. Μετράμε τὰ κέρδη 124 δραχμές.

— Καὶ τοῦ χρόνου !

— Ποιανοῦ χρόνου ! Αὐριο.

Ἀλήθεια, σταθῇτε ! (Τὸ κουδούνι παλαβώνει). Αὐριο, κύριοι, (μιλάει ὁ λαβωμένος Καραγκιόζης μέσα ἀπὸ τὸ φορεῖο). Πανηγυρικὴ παράσταση : « Ὁ Καραγκιόζης στὸ Νοσοκομεῖο ».

— Καὶ νὰ φέρετε καὶ ψιλὰ γιὰ... νὰ γίνῃ καλὰ ὁ Καραγκιόζης !

KI-MA-KO

ΕΝΑΣ ΑΠΛΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Τώρα καὶ πολλὰ χρόνια βασιλευε σὲς Ἰνδίες ἕνας δυνατὸς μαχαργιάς πὸν ὀνομαζόταν Σιράμ. Στὴν ἐποχὴ τοῦ κάποιος σοφός, ὁ Σίσσας ἀνεκάλυψε τὸ σκάκι.

Ὁ Σίσσας παρουσίασε τὸ παιχνίδι τοῦ στο βασιλιά, πὸν εὐχαριστήθηκε πάρα πολὺ.

— Σίσσα, τοῦ λέει μιὰ μέρα, θέλω νὰ σοῦ κᾶνω ἕνα δῶρο γιὰ τὸ ὥρατο παιχνίδι πὸν ὁρῆκες. Πές μου τί θέλεις. Σ' ἀφήνω νὰ διαλέξῃς μὴναχὲς σου.

— Μεγαλειότατε, ἀπάντησε ὁ Σίσσας, δὲν θέλω οὔτε χρυσάφι οὔτε ἀσήμι, θέλω νὰ μοῦ δώσης στάρι. Ἡ πλάκα τοῦ σκακιῦ εἶναι χωρισμένη σὲ ἐξηντατέσσερα τετράγωνα ὅς προστάξῃ ἡ μεγαλειότητά σου νὰ μοῦ δώσουν ἕνα σπαίρι γιὰ τὸ πρῶτο τετράγωνο, δύο γιὰ τὸ δεύτερο, τέσσαρα γιὰ τὸ τρίτο καὶ ἔτσι ὅς διπλασιάζουν ὡς τὸ τέλος, κι' ἐγὼ θὰ σοῦ χρωστῶ μεγάλη χάρη γιὰ τὸ δῶρο σου.

Ὁ Σιράμ καὶ οἱ παλατιανοὶ ἐγέλασαν μὲ τὸν Σίσσα, πὸν δὲ ζήτητε κανένα ἄλλο δῶρο παρὰ ἕνα τόσο μικρὸ πράμα. περισσότεροι ἂν' ὅλους γέλασε ὁ θησαυροφύλακας τοῦ βασιλιά, καὶ πηγαίνοντας στὸν Σίσσα τοῦ εἶπε :

— Ἐλα δῶ, κακομοίρη. Κάνε τὸ λογαρισμὸ σου νὰ σὲ πληρώσω.

Μὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο γύρισε καταντροπιασμένος καὶ εἶπε στὸν βασιλιά :

— Ἐλα δῶ, κακομοίρη. Κάνε τὸ λογαρισμὸ σου νὰ σὲ πληρώσω.

Μὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο γύρισε καταντροπιασμένος καὶ εἶπε στὸν βασιλιά :

— Μεγαλειότατε, ὅλο τὸ στάρι πὸν δρίσκεται σὲς ἀποθήκες τοῦ βασιλείου μας δὲν φτάνει γιὰ νὰ πληρώσουμε τὸν Σίσσα.

— Πῶς ; ρώτησε ὁ βασιλιάς.

Τότε ὁ Σίσσας παρουσίασε μὲ μετριοφροσύνη τὸ λογαριασμὸ.

Ὁ βασιλιάς θύμωσε καὶ εἶπε στὸν θησαυροφύλακα.

— Ἀφοῦ μ' ἀφήσες νὰ δώσω μιὰ ὑπόσχεση πὸν δὲν μπορῶ νὰ τὴν κρατήσω, σὲ διώχνω ἀπὸ τὸ παλάτι μου. Ἀπ' ἐδῶ κι' ἐμπρὸς θησαυροφύλακας μου θὰ εἶναι ὁ Σίσσας, πὸν ξέρει καὶ λογαριάζει τόσο καλά.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Γ. Γ. Ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸ, δὲν κάνετε ἐσεῖς μιὰ στιγμή τὸ λογαριασμὸ νὰ μοῦ τὸν στείλετε ;

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Θάρσω μιά μέρα πάλι να σε βρω
καλόσχεφτο, αμμουδόστρωτο άκρογιάλι,
καθώς το δειλινό θα πέφτει άβρο
κι' άνθια πυρά θ' απλώνει ή δύση άγάλι.

Και θένα τρέχω πάλι σάν παιδί
και νυσταγός τη Μνήμη θα γελάσω
το Χτές μέσα μου πλάνο κελαδεί,
ας γίνει Τώρα-δ, τι ελχα ως μνή το χάσω.

Κι' έφηβος θ' άκλουθήσω έκστατικός
τά όνειρα στα σήθ θαλάσσης τα πλάτια
θενά πλαταίνει ο κόσμος μαγικός
και νίκες θα όνειρεύονται τα μάτια.

Σ' ένα παλιό νυσταγικό σκοπό
θ' αρμονιστούνε της καρδιάς μου οι
[χτύποι

κάποια δειλή θα μου άπαντάει ήχώ
και τη χαρά θα σκιάζει κάποια λύπη.

Θά βασιλεύει ο ήλιος μακρινός,
το γαλανό θ' απλώνει ή νύχτα ύφάδι,
θα ήχρει άλαργινός ο Έσπερινός
κι' ή προσευχή θάνα άπαλή σά χάδι.

Κι' άνέμελος άργά θα προχωρώ
και «ζω» και «ζω» θα λέω πάλι και
[πάλι.

Θάρσω ένα δειλί... Τάχα θα σε βρω,
καλόσχεφτο αμμουδόστρωτο άκρογιάλι;
Ντίνος Ζηριώτης

ΜΑΣΤΟΡΟΙ

Τι άκατάστατη πού είναι σήμερα
τ' άπόγεμα ή αλλη. Καλάμια κοιμένα,
σπάγγοι, κόκκινες και πράσινες κόλλες.
Τα παιδιά θα κάνουν χαρταετό.

—Μιμη, έσύ κάνε τον σκελετό.Κώστα,
έσύ την ούρα.Εσύ, Τάκη, να έτοιμάσεις
την ζύμη. Άντε να τελειώνουμε γρήγορα
παιδιά, να μνή τα δη αυτά τα χάλα
ή μαμά, όταν θα γυρίση! φωνάζει ο
Σπύρος, πού σάν μεγαλύτερος τους
διευθύνει.

—Κόψε λίγο το καλάμι τ' άρισταρό,
Μιμη, ά μπράβο! Βρέ, Τάκη, πολύ ά-
ραιά ή ζύμη, τοιγκουνεύεται τ' άλευρι;
Φέρε λίγο άκόμη, καμμένη, να κάνουμε
τη δουλειά μας, άντε στα πεταχτά,
έδώ 'σαι άκόμη; Κώστα, δός μου το
ψαλίδι μιά στιγμή.

Μ' άνασκουμπομένα τα μανίκια τα
μαστοράκια έχουν πέσει με τα μούτρα
στη δουλειά.

Μόνον καθισμένος στο μικρό του
καρελάκι ο μπέμπης ρωτά περιεργά
«τί ναι από»;

Θάννέβει στα σύννεφα ο άέτός μας,
λέει ο Μίμης, μετρώντας το σπάγγο.
Και να δής ζήλεια ο Άργύρης, λέει ο
Τάκης με τα χέρια γεμάτα ζυμάρια.

Και θα το βάλουμε πράσινα και κόκ-
κινα σκουλαρίκια, λέει ο Σπύρος.

Και να σε λίγο, έτοιμος ο άέτός.

Ο Μίμης κάνει κεφάλι και να τος
ύστερα από μερικά καπρίτσια άρμενί-
ζει ψηλά. Και ο μπέμπης θαυμάζοντας:
Πω! πω! τί τοπλά! Και τα μαστοράκια
καμαρώνουν καμαρώνουν.

Άετιδέας

Ο ΠΟΝΟΣ ΤΟΥ ΣΠΟΥΡΓΙΤΙΟΥ

Στόν καμμό του μόνο το μικρό πουλί
με μεγάλο πόνο θλίβερά λαλεί.

Το μικρό το ρόδο πούνα κει κοντά
τόν καμμό του βλέπει και τον έρωτά!

«Άχ μικρό σπουργίτι, θλίβερά λαλείς
πές μου το τί έχεις και μελαγχολείς;

Μήπως έχεις χάσει τίποτ' άκριβό;
μήπως σου τσακίσαν τ'όνα σου φτερό;

—Όχι καλό ρόδο, μα θα σου το πώ
θα σου εξηγήσω το γιατί πονώ.

Στο μεγάλο σπίτι πούναί πέρα κει
ελχα κάποια φίλη, φίλην άκριβή.

Μα ή κακή ή μοίρα είν' πολύ σκληρή
ή μικρή μου φίλη τώρα, πιά δεν ζή.

Ζήληψε ο χάρος το μικρό κορίτσι
τώρα δεν το έχω για να με ταΐζη».

Το μικρό το ρόδο, στέκει σιωπηλά, ...
ή δροσούλα πέφτει... δάκρι του κυλά.

Τρεχαντήρι

ΤΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΜΟΥ ΔΕΝΤΡΟ

Όταν πρωτοήρθαμε ο' αυτό το
σπίτι, είχαμε άπέναντί μας στόν περι-
βολό της έκκλησίας, τρία δεντράκια.
Τα δυό ήσαν πιερίες και το άλλο το
πιό μικρό, αλλά και πιο ώραιο, ήταν
βερικοκιά.

Κάθε χρόνο άνθιζε και μόλις το
έβλεπα έτσι άνθισμένο έλεγα: «Νά
ήρθε ή άνοιξη».

Ήταν τόσο όμορφο, πού όσο το
κοίταζα, τόσο μου άρεσε περισσότερο.

Μα ένα πρωί του Φλεβάρη—τί
συμφορά ήταν εκείνη!—κάτι άπονοι
άνθρωποι ήσαν και χτύπησαν με τα
τεσκούρια τους κι' αυτό και τ' άλλα
δυό δεντράκια στην καρδιά.

Πέφτοντας κάτω ο καλός μου φί-
λος, άφησε μιά πονεμένη κραυγή σά να
με φώναζε να τον βοηθήσω. Βγήκα
έξω, και μνή μπορούντας να κρατηθώ
άρχισα να βοίζω τους άπονους αυτούς

άνθρώπους. Μα αυτοί σάν ζώα άρχι-
σαν να γελούν σαρκαστικά και να με
κοροϊδεύουν.

Από τότε ή έκκλησία έμεινε έρημη,
κι' όποτε βλέπω τόν τόπο όπου άλλοτε
ήσαν τα δεντράκια, μου έρχεται να
κλάψω.

Όδοιπόρος

ΔΕΙΔΙΝΟ

Ο ήλιος γέρνει πίσω άπ' τα βουνά.
Η ματιά μου βυθίζεται στο βάθος
τ' ουρανού, εκεί πού ο ήλιος έχει βάλει
τα σύννεφα κόκκινα και μενεξεδιά,
κι' απολαμβάνει με άπληστία το ωραίο
αυτό θέαμα. Μα ή ψυχή μου είναι βα-
ρυσιά, γεμάτη μελαγχολία, και το στήθος
μου φουσκώνουν, πού και πού άναστε-
ναγμοί. Ο νοός μου γυρίζει στα περα-
σμένα, και ξαναφέρει στη θύμηση μιά
παλιά χαρά ή πόνο, κι' ή καρδιά μου
νυσταγεί γλυκές άναμνήσεις κι' άνα-
πολεί μιά σβυσμένη της ευτυχία. Ο

ήλιος χάθηκε πιά πίσω άπ' τα βουνά,
και τα σύννεφα πήραν ένα σκούρο
μενεξεδέριο χρώμα. Τα πουλάκια τοι-
σιρίζουν ότεις φωλιτς τους, διπλώ-
νοντας τα μικρά τους φτεράκια για να
κοιμηθούν. Άπ' το βουνό προβαίνει
δειλά ή σελήνη, για να φωτίζη άκού-
ραστα στους νυχτερινούς διαβάτες.

Δυό δάκρυα άργοσταλάζουν άπ'
τά μάτια μου' είν' ένας χαριετισμός
στά περασμένα.

Σανθή Περιγκήπιοσα

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Δόσε μου, Θε μου, δύναμη
δίκιος κι' άγνός να ζήσω
μέσ' στίς φουρτούνες πάντα όρθός
ποτέ να μη λυγίσω

να προστατεύω τους φτωχούς,
τά πεινασμένα τα παιδιά,
πάντοτε λάτρης του καλού
και μ' όλο άγάπη την καρδιά.

Γιάντσεφ την πίστη μου,
το μίσος καλωσύνη
να δίνω μάρτε με σ' αυτούς,
πού μ' έβλαψαν συγγνώμη,

κι' όταν τελέψουν κάποτε
του μαρτυρίου οι δρόμοι
ανάπαψέ με, δόσε μου
τη Θεία σου τη γαλήνη.

Υάκινθος

Η ΖΩΗ

Άπέναντι ένα οικόπεδο άσκαφτο,
άκαλλέεργητο, πού ή Άνοιξη το στόλι-
σε με παχιά πρασινάδα πού έκρινε
κάθε τί.

Τίς μεγάλες πέτρες και το χάραγμα
του πολέμου. Ένα άσκεπο καταφύγιο.

Σε μιά γωνιά ένας τενεκός άστρά-
φτει στίς άκτίνες του ήλιου.Πόσο άπα-
τά από μακρυνά το μάτι με την τόσο
ψεύτικη λάμψη του!

Μιά γέρικη εύκάλυπτος με σπαθω-
τά φύλλα στέκει ξεχασμένη σε μιά γω-
νιά.

Πότε, πότε όταν σιγοφυσάει ή αύρα
ένα άπ' τα λυγισμένα σχεδόν ως κή γή

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1943 ΚΑΙ 1944

Καθώς γνωρίζουν οι παλαιοί μου
συνδρομητάι—άς το μάθουν τώρα κι'
οι νέοι—σ' αποτελέσματα των διαφό-
ρων Διαγωνισμών, κοντά στα Βραβεία
και τους Έπαίνους, άποτέμω στους δι-
αγωνιζόμενους και άνάλογο αριθμό
Εδσημών: από 30, από 25, από 20,
από 10 και καθεξής. Έτσι, τ' άποτε-
λέσματα κάθε διαγωνισμού, δίπλα σε
κάθε όνομα ή ψευδώνυμο, βλέπετε και
τόν αριθμό αυτών των εδσημών του
μ' ένα Ε μέσα σε άγκύλες π. χ. *Πρω-
τον βραβεύον: Άγης [25 Ε]*. Στο τέ-
λος κάθε έτους, άθροίζονται τα Εύ-
σημα όλων των Διαγωνισμών, πού τά-
ποτελέσματά τους δημοσιεύθηκαν από
το πρώτο ως το τελευταίο φυλλάδιο του
έτους, κι' όποιος έχει τα περισσότερα
Εύσημα παίρνει και το έτήσιο *Βραβείο
των Εδσημών* (το Πρώτο οι άλλοι, ά-
νάλογα με τόν αριθμό των Εδσημών
τους, παίρνουν τα δύο Δεύτερα βρα-
βεία, τα τρία Τρίτα, Έπαίνους κλπ.)

Γιά την άπονομή αυτών των Βρα-
βείων, κρατούσα στο γραφείο μου ένα
βιβλίο όπου έσημείωνα τα Εύσημα,
Άλλά και καθένας πού ήθελε να λάβη
μέρος στόν Διαγωνισμό των Εδσημών
έπρεπε στο τέλος του έτους να μου
στείλη *σημείωση των Εδσημών* πού
πήρε, λεπτομερή κι' αναλυτική. Μερι-
κοί, έκτός από τα σημείωση των Εδ-
σημών τους, μου έστελναν και Γενική
Στατιστική των Εδσημών του έτους.
Έτσι, συγκρίνοντας και εξελέγχοντας,
έβγαζα τα αποτελέσματα των εδσημών,
ως το σωτήριο έτος 1943. Άλλά τ' άπο-
τελέσματα του 1943 δεν μπόρεσα να τα
βγάλω, γιατί κατά τη Δεκεμβριανή κα-
ταστροφή, όταν άναγκάστηκα να δια-
κόψω και την έκδοσή μου, κάηκε και
το βιβλίο των εδσημών, κάηκαν και οι
σημειώσεις και οι στατιστικές πού μου
είχαν στείλει οι συνδρομητάι. Το 1945,
όταν ξανάρχισα την έκδοσή μου, τους
είπα να μου στείλουν σημειώσεις και
στατιστικές των εδσημών του 1944. Άλ-
λά δεν έλαβα παρά μόνο σημειώσεις
και μόνο από δυό τρείς. Ήμουν λοι-
πόν άπελπισμένη ότι θα μπορούσα πο-
τέ να βγάλω ούτε τ' άποτελέσματα των
εδσημών του 1944, όταν έξαφνα λαβαί-
νω από τόν Γάλλικ δυό Γενικές Στα-
τιστικές, και του 1944, και του 1943.

Έτσι, χάρι στη φιλοπονία και την ά-
γάπη του καλού μου αυτού φίλου, εί-
μαι σήμερα στην ευχάριστη θέση να
δημοσιεύσω τ' άποτελέσματα των εδ-
σημών και των δυό τελευταίων έτών,
δεν μπορώ βέβαια να εξελέγσω τους
αριθμούς των Στατιστικών, έχω όμως
κάθε πεποιθήση στην άκρίβεια και
την ευσυνειδησία του Γάλλικ, πού το
άποτέμω, μαζί με τις ευχαριστίες μου
και [50 Ε] για τίς δυό στατιστικές
του.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΥΣΗΜΩΝ ΤΟΥ 1943

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Διέν Άρι-
στεύειν*, έλαβεν έν έδω Εύσημα 358.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Γάλλικ*,
345. — *Νηρέας*, 340.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σίφοννας*,
303. — *Λουδοβίκος*, 266. — *Πληγωμέ-
νος Άετός*, 257.

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: Άλκης Μύσας, 252.
— Λευκή Καμέλια, 235. — *Ηρακλής*,
220. — *Σείριος*, 214. — *Γαλανομμάτα*,

208. — *Πρόμαχος της Έλευθερίας*, 203.
Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: *Σκυριανόπουλο*, 198.
— *Μπουμπουζάκι*, 186. — *Μέλλον Ναύ-
αρχος*, 183. — *Ήλέκτρα*, 180. — *Παρο-
δίτης*, 178. — *Χρυσανγή*, 177. — *Νίνος*
Ζηλιώτης, 169. — *Όνειρεμένη Παρίδα*,
166. — *Ρήγας Φεραίος*, 162. — *Άπεραθι-
τάκι*, 158. — *Ευθύμος*, 154. — *Νιόβη*,
153. — *Νεοσυμφαίτος*, 152.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: *Φίλος του Βιβλίου*,
145. — *Μορφέας*, 143. — *Άστρο Γατάκι*,
142. — *Άρης*, 137. — *Πληγωμένος Ίπ-
πότης*, 133. — *Λογοτέχνης*, 129. — *Πει-
ρισιατόπουλο*, 129. — *Έγω*, 127. — *Ήρα-
νόης*, 127. — *Άθηναίος*, 123. — *Κεραμίδα*,
123. — *Έθνικόν Ίδεώδες*, 122. — *Τσου-
πρα*, 114. — *Αίγλη*, 113. — *Έλευθερία*,
113. — *Αισιόδοξη*, 112. — *Άφροδίτη*, 111.
— *Δοξαμένο Άρσούτηρι*, 109. — *Μαχα-
ρανή*, 108. — *Εσμεράλδα*, 104. — *Πρου-
σαεύς*, 100.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Όλοι οι λα-
βόντες από 99 έως 50 Εύσημα. Δεν
αναφέρονται, γιατί είναι πάρα πολλοί.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΥΣΗΜΩΝ ΤΟΥ 1944

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Νηρέας*, 138.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Σίφον-
νας*, 110. — *Αίγλη*, 95.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Λουδοβίκος*,
92. — *Νεοσυμφαίτος*, 82. — *Φίλος του*
Βιβλίου, 85.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Άητός της Ήπειρου,
74. — Διέν Άριστεύειν, 72. — Ζεύς της
Δωδώνης, 70. — Χρυσανγή, 65. — Γάλλικ,
64. — Πληγωμένος Ίππότης, 64. — Υά-
κινθος, 60. — Νέαρχος, 56. — Κεραμίδα,
53.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Όλοι οι λα-
βόντες από 49 έως 20 Εύσημα.

Σημείωση. — Ο Τόμος του 1944,
ένεκα των «γεγονότων», έμεινε ήμικλής.
Ός εκ τούτου έδημοσιεύθηκαν λιγώ-
τεροι Διαγωνισμοί έν συγκρίσει προς
το προηγούμενο έτος και συνεπώς οι
αριθμοί των Εδσημών είναι μικρότεροι.
(Π. χ. ο *Νηρέας* του 1944 παίρνει το
Πρώτο Βραβείο με 128 Εύσημα μό-
νον, ενώ ο ίδιος του 1943, με 340 Εύ-
σημα, παίρνει μόνον Δεύτερο).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Άθήναι, δόδος Γ' Σεπτεμβρίου 28
αε. τηλ. 55-536—23 Όκτωβρίου 1945

ΣΤΟ σημερινό φυλλάδιο βλέπετε,
ανέλπιστα, και τ' άποτελέσματα των
Εδσημών 1943 και 1944. Στο τέλος της
Στατιστικής του, ο Γάλλικ σημειώνει
και τ' ακόλουθα ενδιαφέροντα: «Κατά
το 1943 εδσημοφορήθησαν συνολικά
504 Διαπλάσους, Άπ' αυτά 4 (όλα
άγόρια) έλαβαν πάνω από 300 Εύσημα,
8 (άπ' τα όποια 2 μόνο κορίτσια) έλα-
βαν από 200 έως 299 Εύσημα, 85 έλα-
βαν από 100-199, 52 από 50-99, 122
από 20-49, 125 από 10-19, και τέλος
158 έλαβαν κάτω από 10 Εύσημα. Άπό
άποψη κινήσεως λοιπόν, ο πολύπαθος
αυτός χρόνος 1943 στάθηκε ένας άπ'
τους πιο άποδοτικούς της Β' Περιόδου
κι ο τελευταίος άθηναίος μεγάλος πρίν
άπ' το τραγικό της τέλος».

Αναγγέλλθηκε από τις Σπέτσες ο
θάνατος του εκεί βαθύγερου διδασκα-
λου, λεγίου και ποιητή Γ. Γ. Γιαννούκου,
παισιγνώστου με το φιλολογικό ψευδώ-
νυμο Γιάνης Περγαλιτής. Γιά πολλά
χρόνια, τόσο με τ' όνομά του όσο και

μέ το ψευδώνυμό του, συνεργάστηκε στην αγαπημένη του «Διάπλαση», δίνοντάς της κυρίως «Παιδαγωγικούς Μύθους», είτε πρωτότυπους είτε κατά διασκευή από τους Αισώπειους. Τους Μύθους αυτούς, ο Περιγιαλίτης επέπαισε αργότερα σε δυο τόμους, κι' η κοινική έλαβε άφορμή να τον κατατάξει ανάμεσα στους καλύτερους νεοέλληνες μυθογράφους. 'Η «Διάπλασις» τον θυμάται πάντα τον πολυτιμό της συνεργάτη και καλό φίλο, που με τόση χαρά τον έβλεπε κάθε τόσο πού έρχόταν στην Αθήνα, και με τόση θλίψη έμαθε το θάνατό του στο νησί, όπου τα τελευταία χρόνια ζούσε άρρωστος, αποκλησισμένος, σκεδόν άπομονωμένος, αλλά τιμώμενος κι' αγαπώμενος από τους Σπεισιώτες, που του έχαμαν ώραία πάνδημη κηδεία. 'Ας είν' έλαφρό το χόμα που τον σκέπασε.

Νεφέλη, είναι κάπως παλιό αυτό το γράμμα σου, κι' από τότε έχω λάβει κι' άλλα σου' αλλά τό έκράτησα, γιατί ήθελα να σου πω με πόσο ένδιαφέρον διάβασα την ιστορία της συμφωνίας που κάνατε με τη μαμμά, ποιά από τις δυο σας να πρωτοδιαβάξη το φυλλάδιό μου: όποια θά τό παίρνει από τό χέρια του ταχυδρόμου. Και να σου πω την αλήθεια, κι' εγώ έθαύμασα την ύπομνη σου, στην όρισμένη περίσταση που μου διηγείσαι — ύπομνη που δείχνει δυνατό χαρακτήρα. Άλλη στή θέση σου θά έκανε έφοδο: «Έλατε τώρα, μαμμά, άστειεύθηκα...».

Όραίο και τό δικό σου γράμμα, Θρυλική Ροδόπη, τό παλιό έκείνο που μου έγραψες μόλις έλαβες τό 8ο φυλλάδιο. Άργούσα τότε πάλι, αλλά εσύ δεν άπελπιζόσουν, γιατί είχες πεποίθηση πώς θά νικούσα, όπως πάντα τά έμποδια και θά ξανάβαινα..., πόσα είναι, και τότε' ακόμα, τά έμπόδια που συναντώ! Έλπίζω όμως, πώς με τη βοήθεια του Θεού και των παιδιών μου θά εξακολουθήσω να τά νικώ και να βγαίνω.

Ρόζ Μπουμπουκάκι, είδα τί ώραία πέρασες στο Βόλο τό καλοκαίρι, αλλά λυπήθηκα πού γυρίζοντας στην Αθήνα έπεσες άρρωστο από ίσλαρά. Εύχομαι να σου περάσουν κι' αυτά τά δέκατα, να σηκωθείς, και να λάβω γρήγορα γράμμα σου γραμμένο με τό χεράκι σου κι' όχι καθ' ύπαγόρευση στον ξαδελφό σου. Τά Παιδικά Πνεύματα καλά.

Άμαριλλός, εύχαριστώ πολύ για την άρχη του ξεσπαθώματός σου, που θάχη βέβαια και συνέχεια. Ένέγραψα τις νέες συνδρομήτριες και τους έστειλα τά φύλλα. Πολύ ένδιαφέροντα και τά «δικά σου» που μου γράφεις. Τί νόστιμα τά «γυμνωζέικα έλληνικά» αυτής της Άγγλίδας!

Επίσης ώραία γράμματα μου έστειλαν και οι έξής: Ροδανγή, Κόντε Ραπανάκης, Αϊας Λεοάντης, Άγράνταχη και Φαντάρος του 41. Έξέτελεσα τις παραγγελίες τους και τους εύχαριστώ όλους για όλα. Μόνον ό χώρος δεν έπιτρέπει να τους άπαντήσω έκτενέστερα και χωριστά.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα έγκρίσεως, δια τους συνδρομητάς ή τάδεύσια των δεχ. 100, δια τους αγοραστάς δεχ. 200. Όσα ψευδώνυμα ακολουθούνται από α. ανήκουν σε άγόρια, όσα από κ. ανήκουν σε κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Δροσοτάλαχη, κ. (ΙΠ), Άρμονία, ά. (ΕΠ).

‘Η Διάπλασις άσπάζεται τους φίλους της: Δουκάν Ζαμάνον (ψευδώνυμο να στείλεις άλλο γιατί τό Πήγασος δεν είν' ελεύθερο' τό κομμάτι σου δημοσιεύσμο άλλα έκτενέες). Κορινθιακό Άκρογιάλι (ναί, δυστυχώς' αλλά τί μπορώ να κάω, άφού δεν εύρίσαν ακόμα οι παλιοί συνδρομηταί και οι νέοι δεν ξέρουν και πρέπει να μάθουν;) Προκομένη Τεμπέλαν (έννοείται πώς ή άνώμαλη αυτή κατάστασι δεν είναι δυνατό να διαρκέση. Όλα σε λίγο θά διορθωθούν). Μακεδονμάχον και Προσκοπάκι, (χαίρω κι' εύχαριστώ για όλα: εξέτελεσα, άφού έλαβα και την έπιταγή). Ίναχον, Έλλην Γιαννοπούλου κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 303ου Διαγωνισμού Λύσεων. Αι λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της 15 Νοεμβρίου, και πέραν άκόμη, έφ' όσον δεν θά έχουν δημοσιευθεί.

146. Δεξιόγριφος

Είμαι ψάρι, του νερού
Του γλυκού και τ' άρμυρού
Μέ τραβάει ένα ποτάμι
Κι' όμορφο πουλί με κάμει.

Άτρεψς

147. Στοιχειόγριφος

Μέ γυρεύει όλος ό κόσμος,
“Αν άπειραχτο μ' αφήσης”,
Μέρος λόγου άλλως θά γίνω,
“Αν με άποκεφαλίσης.

(Παλιών)

Κόντε-Ραπανάκης

148. Στοιχειοτονόγριφος

Για τό σκούπισμα είναι κάτι
Ένα γράμμα του άλλωζ
Και τον τόνο κατεβάζω,
Νά τό στρώσω στο κρεβάτι.

Άητός της Ήπειρου

149. Τονόγριφος

“Όπως είμαι άν μ' αφήσης,
Είμ' επίθετο καλό”,
“Αν τον τόνο μου κινήσης,
Μέ πονά σαν περπατώ.

Έξερυννητής των Άστρων

150. Ταύ

+++++ = Θεά του Ολύμου
* * * + * * * = Βυζαντινός ποιητής
* * * + * * * = Βασιλεύς του Περού
* * * + * * * = Μυθικός ήρωας
* * * + * * * = Μήν
* * * + * * * = Κράτος τ. Ευρώπης
* * * + * * * = Σάτυρος

Οί σταυροί καθέτως χρόνος του γή-
ματος.

Νεφέλη

151. Κρυπτογραφικόν

12345678347 = Μεταφορικόν μέσον
21671 = Θηρίον
315647 = Άσιατ. πρωτεύουσα
46561 = Στέγη
5678347 = Τό άλλάζον θέσιν
647647 = Πέλαγος
7658 = Εύτυχές τέρμα.
83347 = Συγκριτικόν

Ίναχος

152-156. Μαγικόν Γράμμα

Τη άντιλλαγή ενός γράμματος εις έκαστην των κατωθι λέξεων δι' ενός άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχηματισθούν άνευ αναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:

πόρος, πίλος, χυμός, βάρος, ήλος

Μαύρο Βέλος

157. Διπλή Άκροστιχίς μετά περωτού Γράμματος

Τά μέν άρχικά των κατωθι ζητούμενων λέξεων άποτελούν Λατίνον ποιητήν, τά δε δεύτερα γράμματα χώρος της κεντρικής Ευρώπης. Έξ άλλου, αι έπτά άρχικαί λέξεις έχουν από έν κοινόν γράμμα — τό περωτόν — τό όποιον άπαντā πρώτον εις την πρώτην, δεύτερον εις την δευτέραν, τρίτον εις την τρίτην και και ούτω καθέξής:

1, Μέγας άρχαίος ποιητής 2, Ποταμός της Γαλλίας 3, Γεωργικόν έργαλείον 4, ‘Η τελευταία κατοικία 5, Άρχαίος ποιητής 6, Έντομον έντοχλόν κυρίως τους ίππους 7, ‘Ημέρα της έβδομάδος.

Νικηφόρος

158. Φωνηεντόλιπον

Κληρ - μος

λ - μς - πλιμρσ

Άμερικανόπουλο

159. Γρίφος

ο ο ο ο θ
ο ο ο ζω; ναί! αφ οθ τον οθ ητο
ο ο ο οθ

Γνάλικ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δέν δημοσιεύεται Άγγελία υπερβαίνουσα τους δεκαέντε στίχους, και μόνον μια του καθενός εις κάθε φυλλάδιον. Έως δέκα τό πολύ λέξεις με άλλα στοιχεία δεχ. 30. Πέραν των δέκα λέξεων, 3 δεχ. ή λέξις με άλλα, 4 δεχ. με παχέα και 5 δεχ. με κεφαλαία. Ό χωριστός στίχος δεχ. 20.

[Α — 38]

Πάφ - Πούφ που βρισκεσαι;

Άμερικανόπουλο

[Α — 39]

Διαπλάσάπουλα-ες φεύγω για την Α-
ΜΕΡΙΚΗ ή σύστασις, άν θέλετε να μου γράψετε, είναι George Karacos,
7 Lafayette ave Suf Fer N. Y.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΠΟΥΛΟ

[Α — 40]

Αγαπητή Μυρτώ, ή παρέα των Ψηλα-
λωνιών σε περιμένει τά Χριστού-
γεννα να σφάζετε τό γουρουνάκι.

Όρ. Μητρόπουλος

[Α — 41]

Νηρέα, άλληλογραφούμε; Άν θέλεις
γράψε πρώτος στη Δση Κον Δια-
μαντούρον, Ι. Δροσοπούλου 53 δια

Φαντάρον του 41

[Α — 42]

Διαπλάσάπουλα πρωτοπαίνοντας στη
συντροφία σας, στέλνω σ' όλους-ες
έναν έγκάρδιο χαιρετισμό. Άφοβο Μάτι,
τί γίνεσαι;

Ροδανγή

[Α — 43]

Φεύγοντας για την Άμερικη θά χαι-
ρετήσω έκ μέρους του Διαπλάσάκο-
μου τά Έλληνόπουλα που θά συναν-
τήσω. Είστε δεχτοί;

Άμερικανόπουλο

[Α — 44]

Άμερικανόπουλο, ‘Ηρωίς Έλληνο-
πούλα, εύχαριστώ για την εύγενική
πρόσκληση ν' άλληλογραφήσουμε, άλλα
δυστυχώς όχι τώρα. Αργότερα ίσως.
Χαιρετώ όλους-ες.

ΠΡΟΚΟΜΕΝΗ ΤΕΜΠΕΛΑ